

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Nr. 11 (7016)

● Ceturtdiena, 2000. gada 27. janvāris

● Cena Ls 0,22

„To, kas pirmajā
brīdī liekas vis-
smagākais, mīles-
tība padarīs par
visvieglāko.»

H. Harvijs

Balva — goda vietā

Ginta Kraukle

Svētki galā, bet laimes rats vēl nebeidz griezties. IU «Afrodites dārz» dāvāto sudraba kausu ar apzeltītu iekšpusi un gravējumu «Novadnieks — 2000. gads» mūsu lasītāju gadumijas loterijā izlozējusi Helēna Babre no Vārkas pagasta Pilišķiem.

— Man tas ir liels gods un arī prieks, — saka mūsu ilggadīgā lasītāja. Uz Preiļiem Helēnas kundze ceļu mērojusi kopā ar znotu tieši pēc «Novadnieka» balvas. Šī ir pirmā reize, kad Helēnas kundze loterijā laimējusi, tādēļ pārsteigums bijis milzīgs.

— Ka esmu vinnējusi, man paziņoja meita Anita. Viņa dzīvo Preiļos, avīzi saņem agrī no rīta. «Novadnieku» lasu jau ļoti sen, pat neatceros, kopš kura gada. Saņēmu ziņu, ka esmu vinnējusi, bet domāju, ka ieviesusies kāda kļūda. Pēdējā laikā avīzi abonēju uz gadu, tā ir vienkāršāk. Izlasu visu, bet pašus pirmos — sludinājumus, reklāmas. Patīk palasīt anekdotes, materiālus par pagastu dzīvi. Dzimumi esmu Sutru pagastā, tāpēc gaidu arī ziņas no šī pagasta. Man ir daudz paziņu visā apkārtnē, arī Preiļos, kur dzi-

● Helēna Babre. Foto: T.Elste

vo meita, — satiekoties ar mums, «Novadnieka» ļaudīm, stāsta Helēna Babre.

Helēnas kundze dzīvo kopā ar savu sirmo māmuļu Teklu Kursīti, kurai šogad jau deviņdesmit trešais mūža gads. Pilišķos ir pašam sava saimniecība, bet lielākajos lauku darbos neatsverams ir abu meitu un znota atbalsts. Prieku sagādā mazdēli — pirmklasnieks Edgars un

Kaspars, kurš mācās jau trešajā klasē.

— Viņiem jau arī tas sudraba kausis paliks. Pagaidām gan to ielikšu sekcijā — goda vietā. Gribētos, lai tajā kausiņā Laimesmāte ieliek gan veselību, gan satiecību. Lai bērni ir laimīgi un pārtikuši, mazbērni gūst labas sekmes mācībās un izaug par krietniem cilvēkiem, — saka Helēna Babre.

Pašvaldības pārliecina Saeimas deputātus

Lidija Kirillova

Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns 25. janvārī piedalījās Saeimas Tautsaimniecības komisijas īpaši atbalstāmo reģionu apakškomisijas sēdē. Kopā ar kolēģi no Madonas rajona viņš izteica savu viedokli un mēģināja pārliecināt deputātus par to, ka galīgi nepamatoti ir presē un radio izteiktie viedokļi par Reģionālā fonda nelietderību.

Pēdējā gada laikā ne vienreiz vien no svarīgu amatpersonu mutes dzirdēti izteicieni, ka Reģionālajam fondam valsts atvēlētie līdzekļi jāsamazina, ka jāgroza kritēriji, pēc kuriem fonds slēdz līgumu

ar uzņēmējiem par kredītprocentu atmaksu. Taču Reģionālais fonds pašlaik ir vienīgais reālais valsts pielietotais instruments, kas vispār kaut cik atbalsta uzņēmējdarbību Latvijas laukos. Vēl jo vairāk tā nozīme ir ievērojama tajās pašvaldībās, kurām piešķirts īpaši atbalstāmā reģiona statuss.

I.Meluškāns minēja, ka sarunā ar Saeimas deputātiem ticis uzsvērts fakts, ka valsts pašlaik uzņemas pavisam minimālu risku par uzņēmēja veiksmi vai neveiksmi. Līgumu ar fondu par kredītprocentu atmaksu uzņēmējs var noslēgt tikai tad, kad par sava projekta iespējām ir jau pārliecinājies banku un saņēmis tās kredītu. Aprēķināts, ka uz vienu valsts ieguldīto latu kredītprocentu atmaksā tiek ieguldīti vismaz seši paša uzņēmēja lati.

Reģionālajam fondam par labu liecina arī tas, ka, piemēram, pagājušā gada sep-

tembrī Preiļu rajonā, pateicoties fonda atbalstītajiem projektiem, bija radītas 120 jaunas darba vietas. Tajā pat laikā kredītprocentu atmaksai valsts bija iztērējusi mūsu rajonā tikai 98 tūkstošus latu. Ir jāņem vērā, ka pat tie uzņēmumi, kuri arī nav radījuši jaunas darba vietas, tomēr veiksmīgi darbojas, viņi ir saglabājuši savus ražošanas apjomus, strādniekus, turpina attīstīties.

I.Meluškāns izteica pārliecību, ka klātesošajiem Saeimas deputātiem turpmāk nebūšot šaubu par Reģionālā fonda darbības tālāku lietderību. Arī pēdējā laikā dzirdētas runas par to, ka fonda atbalsts esot jāpiešķir tikai lauksaimnieciskās produkcijas pārstrādes uzņēmumiem. Deputātu viedoklis — tā ir aplama ideja, jo Latvijas laukiem vienlīdz svarīgs ir gan tas uzņēmējs, kurš audzē sīpolus, gan tas, kurš gatavo traktoriem rezerves daļas.

Preiļi pieteikušies Trīszvaigžņu spēlēm

Lidija Kirillova

Preiļu pilsētas dome Latvijas Sporta pārvaldē iesniegusi pieteikumu, kurā izteikts priekšlikums trešās Trīszvaigžņu spēles 2001. gada vasarā organizēt tieši pie mums, «Novadniekam» pastāstīja Preiļu pilsētas domes priekšsē-

dētājs Ilmārs Meluškāns.

Līdz šim novadu sporta spēles notikušas Valmierā un Kandavā. Pēc pagājušajām Trīszvaigžņu spēlēm interese par to rīkošanu nākamreiz bez Preiļiem bija izteikuši vēl arī Ludzas, Dobeles un Bauskas pārstāvji. I.Meluškānam nebija informācijas, vai kāda no šīm pilsētām iesnie-

gusi arī oficiālu dokumentu paketi, kas apliecina gatavību organizēt visu Latvijas novadu pārstāvju mērošanos spēkiem.

Preiļu domes priekšsēdētājs I.Meluškāns uzskata, ka pilsētā ir pietiekami attīstīta un spēcīga sportiskā bāze, lai varētu uzņemties sacensību organizēšanu augstā līmenī.

Nauda valsts autoceļiem ir samazināta, bet valdība cer arī samazināt autoavāriju skaitu

Tamāra Elste

Šajā gadā valsts autoceļu periodiskai uzturēšanai un rekonstrukcijai plānots izlietot 8 miljonus latu. Pagājušajā gadā šim mērķim tika atvēlēti 15,96 milj. latu. Satiksmes organizācijas tehniskajiem līdzekļiem (marķējums, ceļa zīmes, stabiņi utt.) gadā kā minimums nepieciešami

3 milj. latu. Šogad šim mērķim atlicināti 1,15 milj. latu. Diemžēl jāsecina, ka, pieaugot satiksmes intensitātei, samazinās ceļu darbu finansējums un izdevumi satiksmes drošības jomā. 2000. gadā plānots rekonstrukcijas darbus veikt septiņos valsts autoceļu posmos. Viens no šiem posmiem ir Livāni — Preiļi (0,8 — 13,3 km). Toties otrdien valdība akceptēja

Ceļu satiksmes drošības nacionālo programmu, ar kuru iecerēts pastiprināt satiksmes dalībnieku kontroli, veicināt viņu izglītošanu. Programmas galvenais mērķis ir sešu gadu laikā panākt, lai bojā gājušo skaits gadā nepārsniegtu 300 cilvēku. Tagad katru gadu notiek vairāk nekā 4000 ceļu satiksmes negadījumu, kuros iet bojā pāri par 600 cilvēku.

Īsziņas

■ Salas pamatskolas skolēni un skolotāji sagatavojuši kopīgu «Salas pamatskolas gadsimtu mijas gada grāmatu». Katrs skolēns un skolotājs ir uzrakstījis par sevi, par savu vietu pasaulē, savas izjūtas un pārdomas uz gadsimtu mijas sliekšņiem. Šis savdabīgais vēstījums nākošajam paaudzēm stāstīs, ko darīja un kā dzīvoja Saunas pagasta bērni, jaunieši, sagaidot 2000. gadu. 1.-4. klašu skolēni rakstīja uz gaiši zaļām lapiņām, 5.-9. klašu skolēni — uz tumšākām, bet pieaugušie — uz pavisam tumši zaļām lapiņām. Katra no tām ielika atsevišķos celofāna vāciņos, un visas kopā iesūtās grāmatā. Skola gatavojas savdabīgā izdevuma prezentācijai.

■ Ārdavas pamatskolā mācās skolēni un mācās pedagogi. Pašlaik kvalifikācijas pilnveides kursus apmeklē vēstures skolotāja Rita Surgunte un sākumskolas skolotāja Ligita Vuškāne. Abas pedagoges apgūst latviešu valodas mācīšanu krievu klasēs. Kursus apmeklē arī vizuālās mākslas skolotāja Tatjana Volkova.

Daugavpils Pedagoģiskās universitātes rīkotos kursus beigušas sākumskolas skolotāja Valentīna Cīrša un direktore Žanna Latkovska. Aglonas vidusskolas datorcentrā rīkotajos kursos gada nogalē trīs mēnešus mācījās Sergejs Placinskis un Žanna Latkovska. Pašlaik mācības datorkursos Aglonā uzsākusi angļu valodas skolotāja Ineta Brice. Savukārt Rita Surgunte beigusi teātra režisoru kursus. Kursu nodarbības galvenokārt notiek piektdienās un sestdienās, līdz ar to skolēnu mācību process netiek kavēts.

■ No Ārdavas pamatskolas skolotājiem tikai 73 procentiem ir augstākā izglītība. Taču trīs skolas pedagogi studē pašlaik. Angļu valodas skolotāja Ineta Brice un mājturības skolotāja Inta Jurkāne jau šogad absolvēs Daugavpils Pedagoģisko universitāti. Abas skolotājas mācās klātienē, bet divas dienas nedēļā strādā skolā. Savukārt sākumskolas un sporta skolotāja Ligita Vuškāne studē neklātienē.

■ Valdības pieņemtais lēmums par to, ka strādājošie pensionāri nevarēs saņemt to pensijas daļu, kas pārsniedz 60 latus, skāris skolotājus arī Preiļu rajonā. Piemēram, Ārdavas pamatskolā no darba aizgāja matemātikas un fizikas skolotājs Donāts Livdāns-Botors, kuram nebija izdevīgi zaudēt daļu no pensijas. Mācību darbs tomēr netika ietekmēts, jo skolai paveicās sameklēt citu skolotāju. Tagad šo priekšmetu Ārdavas pamatskolā pasniedz Staņislavs Pūdžs. Divas dienas nedēļā viņš strādā Ārdavā, bet divas dienas — Riebiņu vidusskolā.

■ Pelēcu pamatskolā janvāris ir valodu mēnesis. Pa nedēļai bija atvēlēti latviešu, angļu un krievu valodām. Notika šo priekšmetu olimpiādes un konkursi. Trešdien skolā notika valodu pēcpusdienas, kas bija kā apkopojums mēneša laikā padarītajam. Bet vēl pirms tam — otrdien savu talantus konkursā «Zvirbulis» rādīja skolas daiļlasītāji. Savukārt šodien Pelēcu pamatskolā notiek konkurss par Mis un Mistēri Pelēci — 2000 nosaukuma piešķiršanu. Tiks noskaidrota arī Mini Mis un Mini Mistēri.

L.Rancāne

Nacionālās ziņas

Prāvestam Albertam Budžem piešķirts Kultūras ministrijas atzinības raksts

Vakar prāvestam Albertam Budžem apritēja 70 gadi. Par kultūrpētniecisko un sabiedrisko darbību un sakarā ar dzīves jubileju Tilžas, Baltinavas, Skilbēnu un Rugāju Romas katoļu draudžu prāvestam A. Budžem piešķirts Latvijas Republikas Kultūras ministrijas atzinības raksts. Prāvests aktīvi darbojas Latgales Pētniecības institūtā un ikgadējās LPI konferencēs vada reliģijas sekcijas darbu.

Deputātiem jāsamierinās ar veco algu

Saeimas deputātiem mēnešalga un piemaksas paliks līdzšinējā apmērā. Saskaņā ar apstiprināto kārtību deputātu pamatalga ir 372 lati. Piemaksa par katru apmeklēto komisijas sēdi deputātiem ir 8 lati, par apakškomisijas sēdi — 4 lati. Saeimas priekšsēdētāja alga ir 655 lati, biedra un sekretāra alga — 614 latu, bet Saeimas sekretāra biedra alga — 595 lati. Frakcijas priekšsēdētājs un komisijas priekšsēdētājs saņem piemaksu 70 latu apmērā, šo amatpersonu vietnieki un komisiju sekretāri — piemaksu 55 latu apmērā. Apakškomisijas priekšsēdētājam piemaksa ir 45 lati, bet apakškomisijas sekretāram — 30 lati.

Pārstāj meklēt

«Sniega» apkalpi Nolemts izbeigt 4. decembrī avarējušā zvejas kuģa «Snieg» apkalpes locekļu meklēšanu. Divi no sešiem apkalpes locekļiem vēl nav atrasti.

Valsts iestādēs atvaļinājums būs augstā

Valsts kancelejas un ministriju centrālā aparāta ierēdņiem, ierēdņu kandidātiem un darbiniekiem šogad atvaļinājums būs no 31. jūlija līdz 27. augustam, nolūmsi valdība. Iestādēm šajā laikā jānodrošina minimālo funkciju izpilde, paredzot tam nepieciešamo darbinieku skaitu.

Tautas partija turpina runāt ar opozīciju

Lai gan valdošo partiju politiķi noliedz valdības nestabilitāti, tomēr Tautas partija turpina konsultācijas ar opozīcijas partijām par sadarbības iespējām ja ne šis, tad citas valdības ietvaros. Pagājušās nedēļas beigās notikušas sarunas ar Jaunās partijas pārstāvjiem. TB/LNNK priekšsēdētājs Māris Grīnblats savukārt, komentējot TP un JP sarunas, sacīja, ka tās notiek jau sen un neesot nekāds pārsteigums. Kuluāros jau sen atklāti tiek apspriesti tāds valdības modeļi, kurā būtu TP, JP un «Latvijas ceļš». TB/LNNK, kā zināms, pagājušajā nedēļā asi kritizēja TP sarunas ar jūrkāniešiem.

Ziņas sagatavoja T.Elste

Literārais konkurss skolēniem

Līdz 1. martam 5.-12. klašu skolēni var iesniegt savus literāros darbus tradicionālajam Izglītības un zinātnes ministrijas Valsts Jaunatnes iniciatīvu centra un Latvijas Rakstnieku savienības organizētajam konkursam.

Projekta koordinators un žūrijas priekšsēdētājs Dainis Grīnvalds teic, ka topošajiem literātiem šī ir gandrīz vienīgā iespēja gūt profesionālu novērtējumu savam darbam. Turklāt šim konkursam darbus var sūtīt jebkurš. «Mākslā un mūzikā ir vesels skolu tīkls, kur skolēni var mācīties un izkopt savas spējas, bet cilvēkiem ar literārajiem dotumiem tikpat kā nav iespēju attīstīt savu talantu,» pauž D.Grīnvalds. Atsaucība ar katru gadu palielinoties, pērn saņemti 513 darbi. Tiek pieņemti neierobežotas tematikas dažādu žanru darbi, vērtēšana notiks pa klašu grupām — 5.-6., 7.-9. un 10.-12. Uzvarētāji saņems balvas, labākajiem būs iespēja piedalīties radošajā nometnē «Aicinājums», arī viņu darbi netiks nolikti plauktā apbūvēšanai.

5.-6. klašu skolēniem jābūt septiņi dzejoļi vai piecas A4 formāta lapas ar prozu vai dramaturģiju, pārējiem — desmit dzejoļi vai desmit A4 formāta lapas. Darbus var iesūtīt arī rokkrastā. Adrese: Izglītības informācijas birojs, Valņu ielā 2, Rīga, LV 1050, ar norādi «Literārajam konkursam».

Abonentmaksas. Vai kārtējais nodoklis?

Tamāra Elste

Pēdējā laikā sabiedrībā ir aktualizējies jautājums par iespējamu abonentmaksas ieviešanu par Latvijas valsts televīzijas skatīšanos un Latvijas valsts radio klausīšanos, kas sākotnēji varētu būt apšuvenī pusotra lata mēnesī no mājāsaimniecības.

Likumprojektā teikts, ka abonentmaksas nāksies maksāt gandrīz visiem un no tās būšot atbrīvots tikai šaurš mazturīgo iedzīvotāju loks. Nacionālās radio un televīzijas padomes (NRTVP) priekšsēdētājs Baldūrs Apinis izteicās, ka abonēšanas maksu varot uzskatīt par nodokli, jo NRTVP locekļu vidū pastāvošs uzskats, ka abonēšanas maksu būšot jāmaksā neatkarīgi no tā, vai personas īpašumā televizors un radio ir vai nav. Šāda nodokļa nepieciešamība tiek pamatota ar vēlmi nodrošināt raidorganizāciju neatkarību, kas esot visas sabiedrības interesēs. B. Apinis pat atļāvās paziņot, ka «valsts televīzija un radio uzskatāmi par nacionālām vērtībām tāpat kā skolas, opera, Brīvības pieminekļi, tas ir jāuztur visai tautai».

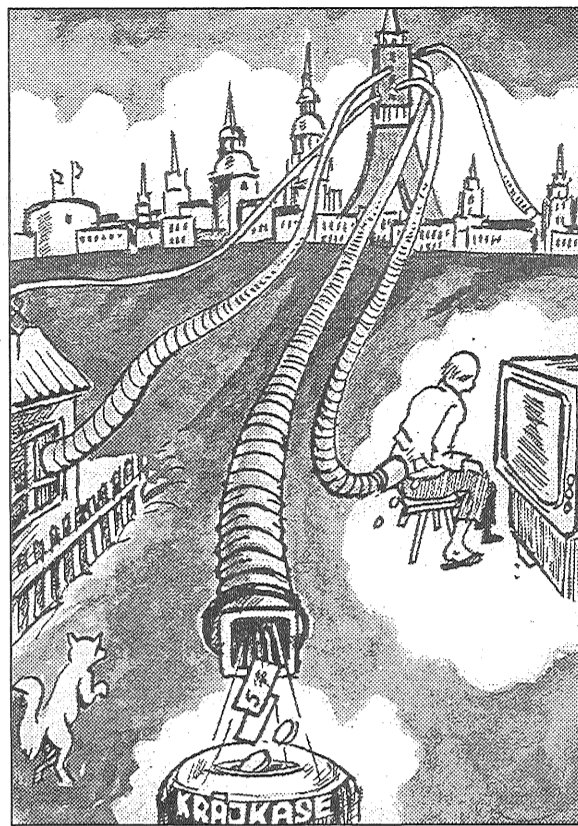
Aprīlī topošo dokumentu paredzēts iesniegt izskatīšanai Saeimā un Ministru kabinetā. Jau ilgāku laiku klīda runas par abonentmaksas ieviešanu, taču nevienu iepriekšējo reizi tās nav virzījušās uz priekšu tik nopietni. Vienkāršais TV skatītājs un radioklausītājs pagaidām netiek uzrunāts. Lielajās avīzēs par iespējamo ikmēneša maksājumu izsakās gudri un pasauli redzējuši vīri. Katram ir savi argumenti. LTV programmu direktors Arvīds Babris uzskata, ka abonēšanas maksas ieviešana neesot nekāds neparasts — daudzās valstīs pastāvošs šāda kārtība. Kādās un kādā kārtība, to mums nav jāzina, galvenais ir apgalvojums, ka citur tā ir. Jauninājumam par labu izskan vēl cita satura arguments — ja radio un TV finansēs sabiedrība nevis valsts, kā tas notiek pašlaik, tiks nodrošināta plašāka demokrātija. Tagad valdībai ir morāls pamats noteikt prasības, jo tā dod naudu. Kā jau inteliģentu cilvēku izteikumos, gandrīz katrā ir vērā ņemama doma. Tikai man galīgi nav skaidrs, kādā veidā es vai kāds cits Latvijas iedzīvotājs varētu ietekmēt radio un televīzijas programmu un saturu? Mēs, skatītāji, esam pārāk dažādi. Man patīk analītiski un izglītojoši raidījumi, manam kaimiņam ļoti patīk hokejs, draudzene skatās «Dzīvīti». Pieņem, ka savi cienītāji ir seriāliem un šausmu filmām. Visu vēlmes televīzija neņems vērā kaut vai tāpēc, ka visus ne-

maz nespēs aptaujāt. Varbūt TV ļaudis, saņemot mūsu abonentmaksu, kļūs neatkarīgāki no valdības, bet tad jau viņi veidos programmas, kā viņiem patīks pašiem, nevis tā, kā patīks man. Vai par to es maksāšu?

Viens no galvenajiem pretargumentiem šāda nodokļa ieviešanai ir uzskatāms tas, ka privātas televīzijas un privātie radio ne tikai spēš izdzīvot, bet nespeļņ to īpašniekiem. Privātas raidorganizācijas reklāmas tirgū ienāca daudz vēlāk un ir piesaistījušas gan jaunus reklāmdevējus, gan paspējušas tos atņemt no valsts televīzijas. Kā tā? Spēļējot uz mūsu jūtām par valsts politisko spiedienu, veidojot raidījumus, un gribu kļūt neatkarīgiem, NRTVP, risinot savas finansiālās problēmas, veikli grib iekļūt mūsu kabatās divreiz. Pirmo reizi cauri mūsu nodokļiem un otro reizi ar abonentmaksas palīdzību. Par cilvēktiesību pārkāpumu varētu uzskatīt arī to, ka abonēšanas maksu būšot jāmaksā neatkarīgi no tā, vai personas īpašumā ir televizors vai radio.

Jau tā šobrīd Latvijā speciāli nodokļi jāmaksā par vecām automašīnām, jauniešiem strādājumiem, kafiju, atspirdziņošanai bezalkoholiskiem dzērieniem un citām «luksusa precēm». Tomēr TV un radio negribētos uzskatīt par luksusu. Vai tiešām valstij tagad jāliet cilvēkiem maksāt par visnepieciešamāko — informāciju. Radio daudzās mājās ir vienīgā saikne ar pasauli. Daudzās mājāsaimniecībās, kā izsakās jaunā likumprojekta autori, sen vairs nespēj atliņāt naudu avīzēm un žurnāliem. Ir jau saskaitīts, cik daudz naudas varētu savākt ar abonentmaksas ieviešanu. Dīemžēl nedzird runājam, cik lielas būs izmaksas, lai apzinātu un sakārtotu šī nodokļa iekasēšanas sektoru. Sabiedrībai uz saviem pleciem ir jāiznes viss — kārtējās bankas maksātnespēja, Krievijas krīze un vēl citas krīzes. Varbūt mūsu valsts iedzīvotāji reiz iekļūs Ginesa rekordu grāmatā par apbrīnojamu pacietību, ko viņi spēš parādīt, uzņemdamies kārtējo nastu, ko viņiem veikli uzliek valsts.

Nacionālajai radio un televīzijas padomei nav morālu tiesību uzkrāt papildus nodokli tautai, jo tādā gadījumā sa-

Antona Rancāna zīmējums.

vas pretenzijas var izvirzīt gan mediķi, gan skolotāji, gan policisti. Naudas trūkums moka nozares, kas būtībā ir daudz svarīgākas par televīziju.

Abonentmaksas ļaunot atteikties no reklāmas ieviešanas raidījumos un filmās. Cik būs tādu, kas gatavi ziedot vismaz latu mēnesī, lai no LTV raidījumiem pazustu reklāmas klipi? Kas no tā mainīsies, ja reklāma paliek citos TV kanālos? Un vispār reklāma nav tas sliktākais, kas šajā sabiedrībā izdomāts. Kaut kas dzīvē no reklamētā noder arī. Trāpīgi uz jautājumu par abonentmaksas ieviešanu atbildējis Alfrēds Čepānis: «Ja tiks ieviesta abonentmaksas, no LTV raidījumiem atteikšos, jo tur jau tagad nav ko redzēt. Tie, kas strādā Latvijas televīzijā, tiksminās paši par sevi — no turienes vairs nevar gūt ne informāciju, ne estētisko baudu.» Un ko domājat jūs, lasītāji?

□□□

P.S. Pirmdien, tiekoties ar Saeimas frakciju pārstāvjiem un negūstot viņu atbalstu, NRTVP konstatēja, ka abonentmaksas par LTV un radio lietošanu vismaz šogad noteikti netiks ieviesta.

Taču deputātu noliedzošā attieksme vairāk tika saistīta ar pašvaldību vēlēšanām un rūpēm par reitingu nekā ar abonentmaksas nolīgumu.

26. janvāris — Latvijas diplomātu diena

Pirms daudziem gadu desmitiem — 1921. gada 26. janvārī — tolaik pavisam jaunās Latvijas valsts diplomāti izcināja savu visnozīmīgāko uzvaru — tika panākta Latvijas valsts starptautiskā atzīšana de iure.

Tā deva stipru pamatu, lai vēlāk pēc piecdesmit okupācijas gadiem panāktu mūsu valstiskuma atjaunošanu 1991. gadā. De iure atzīšana ir un paliks Latvijas diplomātijas augstākais sasniegums. Godinot šo notikumu, Latvijas Ārlietu ministrija (ĀM) 26. janvārī tradicionāli rīko svinīgus pasākumus. Katru gadu šajā dienā tiek nolikti ziedi pie Jāņa Čakstes un Zigfrīda Meierovica kapavietām. Šogad tiek prezentēta arī Ārlietu ministrijas Konsulārā rokasgrāmata un atklāta izstāde par godu leģendārā Latvijas diplomāta Kārļa Zariņa 120. dzimšanas dienai.

Kāda izziņa Latvijas diplomātijai kopš tiem laikiem, kad 1921. gadā Parīzē

Antantes valstis — Lielbritānija, Francija, Itālija, Japāna un Beļģija — vienbalsīgi pieņēma jaunajai Latvijas valstij tik nozīmīgo lēmumu? Līdz tam Latvijas neatkarību bija atzinušas tikai Igaunija, Lietuva un Padomju Krievija, bet Vācija bija apņēmusies atzīt, tiklīdz to būs izdarījis kaut viena Versaļas līguma slēdzējvalsts.

Latvijas diplomātiskā dienesta veidošanās būtībā sākās vienlaicīgi ar cīņu par Latvijas neatkarību. Par dienesta sākumu var uzskatīt 1917. gada 2. decembri, kad tika nodibināta Latviešu Pagaidu Nacionālās padomes (LPNP) Ārlietu nodaļa Petrogradā Jāņa Goldmaņa vadībā. Nodaļa turpināja darboties līdz tika proklamēta Latvijas valsts. Ārlietu dienesta attīstības īpatnība tolaik bija tā, ka Ārlietu ministrija nodibinājās tikai pēc pirmo diplomātisko pārstāvniecību izveidošanās. Sākotnējais ārpolitiskās darbības

posms risinājās galvenokārt ārvalstīs, jo gandrīz visa Latvijas teritorija bija okupēta. Vispārēja Ārlietu ministrijas kā valsts resora organizēšana tika uzsākta 1919. gada jūlijā pēc Pagaidu valdības un ārlietu ministra Z.A.Meierovica atgriešanās Rīgā. Arī pēc neatkarības zaudēšanas 1940. gadā Latvijas diplomātiskais dienests turpināja strādāt Londonā un Vašingtonā, ar to nodrošinot Latvijas valsts juridisko pastāvēšanu.

Pēc 1990. gada 4. maijā pieņemtās Deklarācijas par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu, ārlietu dienests tika veidots no jauna. Pēc piecdesmit izolācijas gadiem daudzas lietas bija jāšķaidīja no pašiem pamatiem. Šodien ārlietu dienests ir audzis kā kvantitatīvi, tā kvalitatīvi. Ministrijā Rīgā, vēstniecībās un konsulātos ārvalstīs kopā pavisam strādā 393 darbinieki, no tiem 261 ir diplomāti.

Turpinājums 3. lappusē.

■ Ceturtdienas saruna

Brīnuma radītāja

Ginta Kraukle

Ar savu darbu dāvāt svētkus citiem tā dažos vārdos varētu raksturot ziedu salonā «Astra» floristes **Ilzes Rubiķes** ikdienu. Ilze «Astrā» strādā kopš veikala atvēršanas, un veikala saimnieks Aivars Želvis apgalvo, ka ar floristi viņam ir ļoti paveicies. Domāju, ka tam piekritīs ikviens, kurš draugam, kolēģim vai mīlam cilvēkam dāvinājis ziedu salonā «Astra» tapušu brīnumu — tikai un vienīgi šim cilvēkam gatavotu ziedu pušķi.

Sākumā bija laimīgs gadījums

Aivars Želvis stāsta, ka ar Ilzi kopā savedis laimīgs gadījums. Preiļos tapis ziedu salons un tieši tad Ilze saņēmusi floristes diplomu un sākusi lūkoties pēc darba. Vēl pirms tam piecus gadus Ilze strādāja Baldones sanatorijā, bet tad nolēma, ka jānāk atpakaļ uz tēva mājām Rušonas pagastā, kur kopā ar vīru un vecmāti dzīvo arī pašlaik. Dzīvojot Rušonā, vīra krustmātes mudināta, Ilze pievērsās ziedu kārtšanai, taču ar to vien, ka darbiņš likās patīkams, bija par maz. Vajadzēja mācīties. Floras dizaina mācību centrā Rīgā Ilze mācījās divus gadus, reizi nedēļā braukāja uz lekcijām un praktiskām nodarbībām pie zinošiem un atzinību guvušiem floristikas meistariem.

— Vajadzēja gan apņēmību, gan lielu gribasspēku, jo floristika nav tikai darbs ar ziediem. Reizēm rokās jāņem arī āmurs, knaibles un drātis, — atzīst Ilze.

Ko ziedi par jums pastāsta

Vidēji dienā Ilze izgatavo 5 līdz 8 ziedu pušķus, taču izlaidumu laikā bijis jāveido 20 un pat 30 pušķi dienā. Ilze atzīst, ka tas ir krietni par daudz. Ja grib izveidot interesantu, skaistu pušķi, kur katra detaļa ir savā vietā, vajadzīga apmēram stunda. Ierosmi, kādam jāizskatās ziedu kārtojumam, dod pats klients.

— Man ir jāzina, kam domāts pušķis, vīrietim vai sievietei, jāzina, cik vecs ir cilvēks, kāds ir viņa raksturs, arī mīļākie

ILZE RUBIĶE, ziedu dizainere.

Dzimusi 1968. gadā, absolvējusi Preiļu 1. vidusskolu, Floras dizaina mācību centru Rīgā.

Precējusies, vīrs Aigars pēc profesijas ir galdnieks, nodarbojas ar mēbeļu izgatavošanu.

Ilzes horoskopa zīme ir Lauva. Piemīt tikai nedaudz no Luvām raksturīgās valdonības, krietni vairāk — labestības.

Vaļasprieks nav nodalāms no darba ziedu salonā, taču vēl patīk arī ceļot, ja ir iespējas, un sūt, ja ir laiks.

Saista dārza darbi, nākotnes iecere — izveidot savu daiļdārzu.

Foto: J.Silickis

ziedi, krāsas. Floristam tas ir ļoti svarīgi, jo temperamentīgam cilvēkam nederēs vēsās krāsu gammās darināts atturīgs pušķis, savukārt lēnas un mierīgas dabas jubilaru spilgtās krāsas kaitinās. Atšķiras arī dažādu tautību cilvēkiem gatavoti ziedu pušķi. Piemēram, krievu tautības cilvēkiem parasti labāk patīk košāki, spilgtāki ziedu pušķi. Jāņem vērā pircēja gaume, jo vieniem patīk dažādi aksesuāri pušķos, pērlītes, banītes, savukārt citi to nevēlas. Jāzina arī tas, cik nopietns vai nenopietns ir pats cilvēks, kā arī konkrētais gadījums.

Pušķos — viss, kas nekūstas

Skaistā ziedu pušķī pēc visiem noteikumiem jābūt vismaz septiņiem elementiem, sākot ar ziedu un beidzot kaut vai ar smalku drāti. Pašlaik ziedu pušķu modē ir dažādi karkasi, metāliskās detaļas, kas rada savdabīgu kontrastu starp trauslajiem ziediem un metāla veidojumu. Ilzes mīļākie ziedi ir rozes un kallas, bet

katram gadalaikam piemītot sava burvība un īpaši ziedi. Arī ziedu kārtojumos Ilze labprāt izmanto kallas, kas piešķir pušķim eleganci. Taču to var panākt ne tikai ar ziediem. Ilze pušķos izmanto pilnīgi visu, kas atrodams dabā. No Rušonas laukiem, mežiem un pļavām uz skapi augšām, kastēm un pagultēm aizceļo visdažādākie dabas veidojumi. Ja visi izejmateriāli tiktu pirkti veikalā, pušķi sanāktu ļoti dārgi, tādēļ izdevīgāk ir izmantot pašu sarūpēto.

— Pušķos liekam visneiedomājamākās lietas, sākot no koku saknēm un zariem, pērlītēm un drātīm, beidzot pat ar pildspalvām, lineāliem, spoguļu gabaliņiem. Ir labi, ja klients pastāsta kaut ko par jubilara vaļasprieku, nodarbošanos, tad rodas interesantas idejas, un pušķis iznāk īpašs, ar domu.

Ilze vislabprātāk veido tieši šādus — asprātīgos pušķus. Izgatavot divus vienādus ziedu pušķus praktiski nav iespējams, vienalga tie ar kaut ko atšķirsies. — Idejas rodas galvenokārt strādājot,

taču ar interesi pētu arī ārzemju floristikas žurnālus. Kad vajag, redzēto atceros un pielietoju savā darbā, bet kaut ko kopēt man nav bijis vajadzības, — stāsta Ilze.

Populārākais vārds — Anna

— Īpaši mīli man ir kāzu pušķi, tik īpašam gadījumam arī ziediem jābūt īpašiem. Pārsvārā tie ir klasiskie apaļie un pilienvēda pušķi. Veidojot līgavas pušķi, jāreķinās vismaz ar trim stundām, īpaši tad, ja tas ir nokarens. Ziedi jāatlasa, jānoņem liekais lapojums. Katrs zieds jānostiprina uz drāts, tā jānotin, jāstiprina. Visvairāk laika patērē tieši ziedu sagatavošanas darbs. Parāli jāieskatās arī spogulī, lai redzētu, kā pušķis izskatās no malas. Spogulī uzreiz var redzēt, kas pušķi ir lieks vai gluži otrādi — pietrūkst, — tā Ilze.

Parasti līgavas pušķus piesaka vismaz nedēļu vai divas iepriekš, taču vēlams, lai arī citus pušķus klienti pieteiktu laikus. Salona saimnieks Aivars Želvis stāsta, ka svaigi ziedi tiek vesti vismaz divas reizes nedēļā, taču, ja klients vēlies kaut ko īpašu tepat un tūlīt, tieši to ziedu vajadzīgajā daudzumā var arī nebūt. Tādēļ laikus izdarītām pasūtījumiem ir tik liela nozīme. Parasti pasūtījumu skaits palielinās arī tad, kad tuvojas populārākās vārda dienas, kādu pilsētā pazīstamu cilvēku dzimšanas dienas. Lielpilsētā tam nebūtu īpaša nozīme, taču, dzīvojot nelielā pilsētā, kur viens otru pazīst, šāda sistēma darbojas itin labi. Populārākais vārds nenoliedzami ir un paliek Anna, arī Valentīna, Janīna, Lidija. Starp krāsām līderos ir sarkanā, pēdējā laikā arī dzeltenā krāsa.

Ilze pie sasniegtā nolēmusi neapstāties, bet turpināt izglītoties savā jomā, lai nepniktu klientiem un vienmēr būtu līmenī. Par iespējamiem konkurentiem viņa tikai priecājas, tas liek sakustēties, neiesūnot pašapmierinātībā. Jādomā, ka tā nekad nenotiks, jo Ilzei ir ne vien prasme un zināšanas, bet arī šūpulī ielikta māka saprasties ar ziediem. Kā gan citādi būtu izskaidrojams fakts, ka pirmais Ilzes izrunātais vārds savulaik bijis tieši «puķe».

26. janvāris — Latvijas diplomātu diena

Sākums 2. lappusē.

Ārvalstīs, kur Latvija ir atvērusi 26 vēstniecības, 4 pastāvīgās pārstāvniecības, pastāvīgo delegāciju EDSO Vīnē, ģenerālkonsulātu un 2 konsulātus, pavisam strādā 165 darbinieki, no kuriem 135 ir diplomāti. 19 no 25 ārkārtējiem un pilnvarotajiem vēstniekiem ir karjeras diplomāti. Profesionalitāti apliecina arī fakts, ka 31 Latvijas diplomāts uz ārvalstīm devies jau savā otrajā nozīmējumā, bet 48 diplomāti, kuri šobrīd strādā ministrijā Rīgā, ir jau kādreiz strādājuši kādā no vēstniecībām ārvalstīs.

Atskatoties uz 1999. gadu, jāsecina, ka Latvijas ārpolitikai tas neapšaubāmi bija sekmīgs. Latvijai ļoti svarīga bija NATO valstu vadītāju apspriede Vašingtonā, kur visas trīs Baltijas valstis tika nosauktas kā NATO kandidātvalstis. Otrs lielais Latvijas panākums bija bezvīzu režīma ieviešana ar Šengenas līguma valstīm. Tas pierāda Latvijā veikto reformu kvalitāti un ir praktisks solis ceļā uz Eiropas Savienību (ES). Pavisam mūsu pilsoņi bez vīzām jau var doties uz 29 valstīm. Un visbeidzot — vissvarīgākais bija Briselē saņemtais mūsu valsts pozitīvais novērtējums Eiropas Komisijas progresa ziņojumā, kā arī Helsinkos saņemtais uzaicinājums sākt iestāšanās sarunas ar ES.

Jaunais 2000. gads nesolās būt viegls.

Mums jāturpina iesāktais, apliecinot gatavību sasniegt Latvijas ārpolitiskos mērķus, kas nostiprinātu mūsu valsts drošību. Latvijai pasaulē ir daudz draugu, kas tai palīdz, taču daudzās lietās ir jāpaveic pašiem. Mums pašiem jāveido Latvijas pozitīvais tēls sarunu procesā par iestāšanās ES un NATO, jāturpina veidot un stiprināt labas attiecības ar kaimiņvalstīm, reģiona, kā arī ES un NATO dalībvalstīm un citām valstīm. Mums jāparāda, cik veiksmīgi spējam saliedēt mūsu sabiedrību, uzlabojot ekonomiku un likumdošanu, cik veiksmīgi spējam risināt sarunas ar ES, cik veiksmīgi varam apliecināt, ka esam laba NATO kandidātvalsts. Tas būs mūsu uzdevums ik dienas, lai pierādītu apkārtējai pasaulei un pašiem sev, cik esam aktīvi, cik apņēmīgi kā līdzvērtīgi partneri darboties pasaules procesos, cik spējīgi tos kaut nedaudz ietekmēt. Latvijai ir pasaules neatņemama sastāvdaļa un tās vieta un devums ir atkarīgs vienīgi no mūsu pašu gribas. Tas jāatceras ne tikai diplomātiem vai politiķiem, bet arī katram mūsu valsts iedzīvotājam. Mūsu konkrētais ikdienas darbs un panākumi šogad un arī turpmāk vislabāk pierādīs, ko mēs patiešām vēlamies savu bērnu nākotnei.

Jānis Silis,

ĀM preses centra vadītājs

Cilvēkiem vajadzīgs reāls atbalsts

Lidija Kirillova

Aglonas pagastā kopš pagasttīstības izveidošanas 1996. gada martā tās darbu vada Ingūna Barkeviča. Mūsu tikšanās reizē viņa bija saposusies braucienam uz kādām mājām. Parasta diena un parasts brauciens. Šoreiz vajadzēja palīdzēt nokārtot dokumentus. Citreiz — tikties ar aizbildņiem vai apmeklēt tās pagasta «grūtākās» ģimenes, par kurās augošajiem bērniem Ingūnai laikam sirds sāp vairāk nekā viņu vecākiem.

Ingūna Barkeviča Aglonā ieradās pirms astoņiem gadiem, atgriezās vectēva mājās no Salaspils. Kamēr bērni bija mazi, sēdēja mājās. Bet tad pienāca brīdis, kad jūta — nu ir kaut kas jādara, nu ir jāmeklē darbs. Diemžēl pagasta skolās attiecīgās specialitātes skolotāju nevajadzēja (Ingūna ir matemātiķe), tāpēc viņa pieteicās pagasta padomes izsludinātajam konkursam uz pagasttīstības priekšsēdētāja vietu.

Skolotāja — un pagasttīstības? Es jau nebiju tāda vienīgā, toreiz rajonā daudzi

tika «iemesti» jaunajos pienākumos kā kucēni ūdenī, saka Ingūna. Tika rīkoti semināri, kursi. Pēc trīs mēnešus ilgām intensīvām mācībām radusies zināma skaidrība par darāmo. Bet pieredze nākusi ar laiku, kuru likumu zinības tagad tikai papildina.

Pagasttīstības priekšsēdētāja kā savu rūpju svarīgāko objektu nosauc nelabvēlīgās ģimenes un bērnus, kuri ir saskārušies ar vardarbību pret sevi. Izrādās, ka visbiežāk vardarbību bērni jūt nevis uz ielas, sabiedrībā, no svešiem cilvēkiem, bet tieši mājās, kad pret viņiem slikti izturas vistuvākie cilvēki.

Pagasttīstības uzskaitē ir 23 nelabvēlīgas ģimenes. Kopā ar medicīnas darbiniekiem, policistiem un administratīvās komisijas locekļiem regulāri tiek organizēti šo ģimeņu apmeklējumi. Nesen nolēmuši, ka vajag noskaidrot, kādi ir vakari Aglonā. Pirmais brauciens esot izvērties par gatavo «šoķa šovu». Piecās ģimenēs tobrīd gājusi vaļā lielā dzeršana. Laikam necerējuši, ka pagasttīstības darbinieki gatavi strādāt arī pēc darba dienas beigām. Pudeles brāļi un māsas mukuši projām pa visām durvīm, pamezdam aizsāktu uzdzīvi.

Turpinājums 6. lappusē.

Kurzemniece Latgalē

Līvija Rancāne

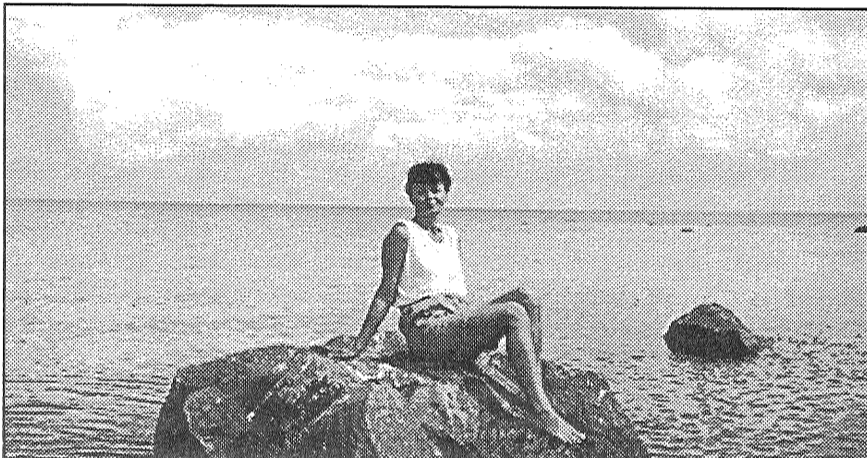
Loti bieži, Preiļos ieraugot afišas, kas aicina uz sarīkojumu vai koncertu Riebiņu kultūras namā, daudz ar skaudību nopūšas, — laimīgie, viņiem ir kultūras nams, ir, kur jaunajiem ballēties, kur vecākajiem sanākt kopā. Taču ne tikai kultūras nama eksistence vien nosaka kultūras dzīves ritējumu vienā vai otrā vietā. To lauku pagastos ir pietiekoši. Svarīgākais ir ar izdomu un enerģiski strādājošs cilvēks, kas spēj rosināt iedzīvotājus izkustēties no savas mājas un doties uz kultūras namu. Bet arī šoreiz vēl nav nosaukti visi komponenti, lai varētu runāt par saturīgu lauku kultūras dzīvi. Ir vajadzīgs vietējās pašvaldības atbalsts un ieinteresētība. Un laimīgā kārtā Riebiņu pagastā pašlaik ir visas šīs trīs lietas — labs kultūras nams, spējīga kultūras darba organizatore un pagasta padomes atbalsts. Tā reti gadās, bet šoreiz «Novadnieka» korespondentei bija izdevība dzirdēt, kā divas dažādas puses — sabiedrības lēmējvara, proti, pagasta padome tās priekšsēdētāja Voldeņara Adamoviča personā, kontrolējošā vara valsts kultūras inspektora Elvīras Brovackas personā deva pozitīvu vērtējumu Riebiņu kultūras namam un tā direktoras **Intas Kinašas** darbam.

Inta — kādreizējā Rojas meitene. Rojas pagastā vēl tagad dzīvo viņas tēvs. Talsos savu firmu vada brālis. Kurzemē visi viņas radi. Pati Inta, kā jau tas agrāk mēdza būt, Preiļos nokļuva pēc sadales, absolvējot kultūras darbinieku tehnikumu. Ar dziļu sniegu pārklātajos Preiļos Inta no autobusa izkāpa vēlā vakara stundā, nesdama lielu čemodānu un nenojauzdama, ka Latgale kļūs par viņas istajām mājām. Toreiz Intai dzīvošanai bija ierādīta istabiņa Preiļu kultūras namā aiz skatuves, un tā uzreiz viņa nokļuva tajā kultūras darbinieka dzīvē, kur darbs tiek pakārtots citu priekam, kur tas, ko tu dari, tava garīgā enerģija, tava izdoma, tavs talants, māka, tavas negulētās stundas ir priekš dažām spožām, augstu jautrības vilni sitošām ballētāju stundām, bet pēc tam tiek neglābjami aizmirsts un ir tikpat nevajadzīgs kā vakardienas balles rotājumi. Bet ar to jāsamierinās.

Intai tas izdevās. Nu jau daudzus gadus Intai ir bijusi sava vieta rajona kultūras dzīves aprītē. Un kas vairs to var atcerēties, no kura līdz kuram gadam viņa pēc štatu saraksta skaitījās tādā vai citādā amatā, un kam šāds skrupulozs uzskaitījums arī vajadzīgs. Bija laiks, kad Inta mēģināja atkal tapt par istu kurzemnieci, arī otrā meitiņa piedzima Rojā. Atgriešanās uz Preiļiem bija prozaisku motīvu vadīta. Ārsti uzskatīja, ka meitiņas veselību slīkti ietekmē mitrais piejūras klimats. Un kaut arī vēlāk izrādījās, ka tas nemaz tā nav, laikam šai otrreizējai pār-

● Riebiņu kultūras nama direktore Inta Kinaša. Foto: J.Silickis

● Inta Kinaša savas dzimtās puses un jūras elpu vēlas sasmelties visam gadam.

nākšanai uz Latgali bija dziļāka jēga. Pie jūras piedzimušajiem un uzaugušajiem grūti ir ilgi bez tās izīkt. Vismaz reizi gadā Inta pa nedēļai pavada skarbajos Kurzemes piejūras vējos, uz gadu saelpojoties sāļo viļņu smaržu. Un brauc uz mājām. Uz Preiļiem. Tagad Inta jau vecmāmiņa. Tiklīdz par viņas ģimenes lietām.

Riebiņu kultūras nams ir lepna un skaista būve arī šodien. Projektētājiem un celtniekiem izdevies panākt, ka šī kultūras nama zāle nenomāc ar monumentalitātes aukstumu. Tā ir mājīga un pat tukša rada apdzīvotības sajūtu. Foajē, kāpnēs, otrā stāva plašumi atgādina par arhitektūrā ieviesto jēdzienu «sociālisma kultūra», bet to var saukt, kā grib, — Riebiņu kultūras namam ir laba aura un gluži cilvēciski ir patīkami kāpt pa tā izejas kāpnēm, vērt durvis, ienākt zālē, izjust zem kājām parketu, paļauties svētdienīgajai noskaņai.

Pamazām Riebiņu kultūras nams apkārtējo kultūras iestāžu vidū pārņem favorīta lomu. Uz sarīkojumiem šeit iero-

das daudz cilvēku. Populāras ir diskotēkas un balles. Varbūt tāpēc, ka Inta drosmīgi riskē. Viņa nebaidās aicināt uz Riebiņiem arī svešas un mazpazīstamas grupas, ansambļus, diskotēku vadītājus. Jautāta, kā par viņiem uzzinājusi, Inta atteic, ka katru jaunu mūziķu grupu pamana televīzijā vai dzird pa radio, novērtē, pēc tam meklē kontaktus, mēģina vienoties par savstarpēji izdevīgiem uzstāšanās noteikumiem. Inta Kinaša Riebiņu kultūras namu vada jau divus gadus. Uz pirmajiem sarīkojumiem mūziķus no tālienes aicinājusi ar lielu risku. Nav noslēpums, ka spēlmaņi bieži vien pieprasa noteiktu garantijas summu, un ko tad, ja apmeklētāji neieradīsies? Sākumā Inta lūdza pagasta padomes atbalstu — solījumu samaksāt starpību starp prasīto un iekasēto. Tomēr šis palīdzības nevarēja. Intai laikam bija laimīga roka. Tagad Riebiņos uzstājušās vai visas Latvijā populārākās ballu un diskotēku grupas, un ballētājiem tieši šī daudzveidība patīk, te vienmēr ir daudz apmeklētāju. Balles jauniešiem ir viena lieta. Kaut

kas vajadzīgs arī citu paaudžu pārstāvjiem. Tāpēc ciemos daudzreiz tiek lūgts leļļu teātris ar izrādēm, cirks, bieži tiek sarīkotas mākslinieku izstādes vai arī izstādes no muzeju fondiem. Bet visvairāk darba tiek ieguldīts tajos sarīkojumos, kas saistīti ar vietējās dzīves notikumiem vai arī ar latviešu gadskārtu tradīcijām. Pāršķirot pērnā gada kalendāru, atmiņā iznirst gan Lieldienu zaķa ciemošanās, gan Mātes dienai veltītās svinības, gan bērnības, jaunības svētki, gan ligošana parkā, gan Helēnas Ersas-Kozlovskas piemiņas sarīkojums, gan Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienas svinības, gan Ziemassvētku eglītes un balle. Pa starpām Riebiņu kultūras nams vēris durvis arī rajona mēroga kultūras pasākumiem — skolu koru un deju kolektīvu saietiem, folkloras ansambļu skatei un citiem. Šis gads ievadīts ar plašu pensionāru balli, uz kuru bija aicināti visi 450 pagasta pensionāri. Atsevišķi tika godināti tie, kuriem šogad apaļas jubilejas, un tādi bija 61. Labi, ka uz visiem svētkiem savu maciņu devīgi atver Riebiņu pagasta padome, un tas vien garantē sekmīgu izdošanos. Par pagasta līdzekļiem nopirkti jauni aizkari, deju kopas pušiem uzšūdināti jauni tērpi.

Runājot par darbu, Inta Kinaša uzsver, ka noteikti jāpiemin viņas daudzie palīgi. Nu, piemēram, kultūras nams pieder paju sabiedrībai «Turība», pagasts to irē un uztur. Paju sabiedrība algo kultūras nama pārvaldnieci Jeļenu Sivcovu, kas Intai daudz palīdz sarīkojumu organizēšanā un vadīšanā. «Turības» attieksme vienmēr ir pretimnākoša.

Māksliniece Silvija Berezovska no Preiļiem nereti nāk talkā zāles noformējuma veidošanā. Bet, piemēram, šajās gadu mijas svinībās skatuvi greznoja zari ar tamborētām sniegpārslām, kas ir Martas Kavinskas darbs. Savukārt Monika Daugaviete bija izgatavojusi lielus puzurus. Arī bibliotēkas vadītāja Olga Ribinicka un bibliotekāre Tatjana Kalinova ieliek savu izdomu un darbu, lai sarīkojums labi izdotos. Daiļdarznieces Ināras Upenieces kultūras namam gatavotais smaržojošais adventes vainags, krāsainās sauso augu kompozīcijas ir īsti floristikas brīnumi paši par sevi. Sarīkojumi top arī ar Riebiņu vidusskolas un pagasta bērnudārza palīdzību.

Un, protams, pagasta pašdarbnieki. Intai Kinašai izdevās atjaunot pagasta deju kopu, kurā deju astoņi pāri, nodibināt krievu dziesmu ansambli, pērn Rutas Sparānes vadībā darbojās arī bērnu deju kolektīvs, un ir cerības, ka tas šogad atjaunosies. Folkloras ansambli «Jumaleņa» pazīst plašā apkārtnē. Skolā dzied «Jumalēni», bet bērnudārzā ir savs vokālais ansamblis, ko vada Solvita Mauriņa.

Pašdarbnieku kolektīvi uzstājas pagasta sarīkojumos.

● Riebiņu pagasta krievu dziesmu ansamblim pirmās «ugunskristības» bija vokālo ansambļu skatē. Attēlā Maija Borecka, Jeļena Sivcova, Aleksandra Zabalujeva, Alevtina Čižika (vadītāja), Jekaterina Žurova, Natālija Ivanova, Tatjana Kaļinova, Tatjana Šebeka, Gaļina Čerņavska. Vidū kultūras nama direktore Inta Kinaša.

● Riebiņu pagasta deju kopa ar vadītāju Silviju Kurtiņu. Foto no I.Kinašas arhīva

Mežsaimniecībā sākušās pārmaiņas

Ginta Kraukle

Līdz šī gada 1. janvārim par meža nozari mūsu valstī atbildīgas bija divas institūcijas — Zemkopības ministrijas Meža departaments, kuram bija likumdošanas funkcija, un Valsts meža dienests (VMD), kas atbildēja par likuma uzraudzību valsts un privātajos mežos, kā arī to apsaimniekošanu. Rezultātā veidojās situācija, kad organizācija uzraudzīja pati sevi, kas noveda pie vairāk vai mazāk attīstītas «draugu būšanas» likumu uzraudzības, mežu pirkšanas un pārdošanas lietās. Pieņemot MK lēmumu par VAS «Latvijas valsts meži» izveidi, tika nodalīta saimnieciskā darbība no normatīvās, kā arī no uzraudzības, ko līdz šim valsts mežos vienpersoniski veica VMD. Ar mērķi iepazīstināt sabiedrību ar stāvokli, kādā pašreiz atrodas Latvijas meži, 24. janvārī VAS «Latvijas valsts meži» Dienvidlatgales mežsaimniecībā notika preses konference.

— Pēc divdesmit darba dienām ar nožēlu nākas secināt — stāvoklis ir sliktāks nekā biju domājies, uzsākot šo darbu, — sarunā ar žurnālistiem sacīja VAS «Latvijas valsts meži» Dienvidlatgales mežsaimniecības izpilddirektors Jānis Klauz.

— Kas ir panākts laikā kopš strādā akciju sabiedrība «Latvijas valsts meži»?

— Mēneša laikā tika izsludināts konkurss, no 155 pretendentiem darbā Dienvidlatgales mežsaimniecībā tika pieņemti 45 cilvēki. Meža dienesta reorganizācijas gaitā darbu zaudēja ievērojams skaits cilvēku, tādēļ «Latvijas valsts meži» veidošanās process daudziem bija sāpīgs. Neskatoties uz to, darbs tika uzsākts un kā viens no VAS mērķiem tika izvirzīts pārdot pirmo cirsmu jau 3. janvārī. Dienvidlatgales mežsaimniecībai pirmo cirsmu sagatavot izsolei izdevās pāris dienu vēlāk. VAS «Latvijas valsts meži» jau janvāra pirmajās dienās izdevās nopelnīt pirmo pusmiljonu, pārdodot 187 000 kubikmetru koksnes. Dienvidlatgales mežsaimniecībā šie skaitļi ir sekojoši: līdz 21. janvārim bija izrakstītas pavadzīmes par 32,87 tūkstošiem kubikmetru, kas sastāda 131 000 latu. Mežizstrādātājiem darba process pārtraukts netika, janvārī darbs turpinājās, taču, raugoties no ekonomiskā viedokļa, rodas jautājums, vai šī ir atzīstama uzvara, jo VAS «Latvijas valsts meži» tika izveidota kā uzņēmēj-sabiedrība ar mērķi gūt pēc iespējas lielāku peļņu, kas fiksēto maksājumu veidā aizies atpakaļ valsts budžetā. Protams, valsts šos līdzekļus saņems, tos saņems arī akciju sabiedrība, taču lielākais jautājums — ko iegūs Latvijas mežs? Atbildi uz šo jautājumu esmu saņēmis, izpētot noslēgtos līgumus. Ir tā-

di līgumi, kur atpakaļ mežam uz vienu nocirsto kubikmetru lietkoksnes «nāk» 18 santīmi jeb, citiem vārdiem sakot, nenāk nekās.

— Vai esošie ilgtermiņa nomas līgumi tiks pārskatīti?

— Tiek iznomātas mežu platības mežizstrādātājiem, kas samaksā celmu naudu, nopērk cirsmas un it kā veic virkni mežsaimniecisko darbu. Diemžēl liela daļa atpakaļ mežam neatgriež neko. Mūsu reģionā pašlaik ir noslēgti 33 ilgtermiņa nomas līgumi, taču jautājums, cik likumīgi ir šie līgumi un cik izdevīgi tie ir valstij? Nesaprotu, kādēļ deviņu gadu laikā, kopš strādā VMD, nav izstrādāti vienoti kritēriji meža nomas līgumu slēgšanai. Līvānos situācija ir ļoti neviennozīmīga. Ir daudz nelielu mežizstrādātāju un tajā pat laikā ir zemnieku saimniecība, kas izstrādā visu Krustpils mežniecību — labāko, kas Līvānu virsmežniecībā no meža fonda atrodams. Vienai saimniecībai ir tiesības cirst visu, kas tur aug. Analoga situācija ir Aglonas mežniecībā — viens uzņēmums apsaimnieko visu mežniecību. Citiem vārdiem sakot, teritorijas ir jau sadalītas.

Visi ilgtermiņa līgumi tiks pārskatīti, veikta to derīguma analīze, jo bieži nav skaidrības, kam šie līgumi ir izdevīgi. Varbūt atsevišķām privātpersonām, taču noteikti ne valstij un tās mežiem. Man nav saprotams un pieņemams VMD darbs. Mežsargi sūdzas, ka viņiem nav nedz mašīnu, nedz telefonu, nepietiek benzīna, tomēr jājautā, kāpēc viņiem nekā nav? Vai deviņu gadu laikā šiem jautājumiem nav rasts risinājums nozarē, kurā tiek administrēti 30 procenti nacionālā ienākuma? VAS meistariem jau šodien visiem ir mobilie telefoni, triju mēnešu laikā meistari tiks apgādāti ar darba mašīnām, vai gan citādi iespējams nodrošināt operatīvu darbu? Manuprāt, meža dienests šos jautājumus vienkārši nevēlējas risināt. Ir vesela virkne visdažādāko nomas līgumu, piemēram, grants karjeri, kūdras purvi. Nosaukšu tikai vienu faktu — ir valsts zemes nomas līgums ar SIA «Nordtorf», kuram 227,5 hektārus iznomā par 81 latu gadā. Mēs savu zemi iztīrojam par velti. Tādu līgumu ir daudz.

— 1999. gadā bija atļauts izcirst 15,62 miljonu kubikmetru koksnes, kas ir par 87 procentiem jeb 7,273 miljoniem kubikmetru vairāk nekā mežsaimnieciskajā gadā atļauts izcirst. Pieaugums radies lielākoties uz privāto mežu ciršanas rēķina. Kādu redzāt izeju no radušās situācijas?

— Privātie meži uz akciju sabiedrību neattiecas, bet es nevaru palikt vienaldzīgs šajā jautājumā. Jūsu nosauktie skaitļi ir pārāk maigi, jo tas ir vidējais rādītājs, apkopojot situāciju valsts un privā-

tajos mežos. Privātie meži tiek izcirsti nežēlīgi. Skaitļi ir šokējoši — privātajos mežos izcirsts gandrīz seškārt vairāk nekā paredzēts tamē, galvenajā cirtē izsniegts par 260 procentiem vairāk nekā tamē atļauts. Kādēļ tādā gadījumā ir nepieciešama valsts līmeņa normatīvā bāze un vai ir tik sarežģīti to kontrolēt? Lai apturētu šo procesu nebija vajadzīgs vairāk kā pamainīt likumdošanu, jo pašreizējā likumdošana liedz ierobežot mazo mežu platību līdz 50 hektāriem ciršanas apjomus. Ar pilnu atbildību varu teikt, ka arī nodokļi šeit netiek maksāti. Ja tā turpināsies, Latvijā jaunu mežu nebūs ne pēc piecdesmit, ne astoņdesmit gadiem. Privātie meži lielākoties atjaunoti netiek, jo trūkst stādāmā materiāla un cilvēki dzīvo tikai šodienai. Taču arī šīs lietas var sakārtot.

— Kā turpmāk plānojat sadarboties ar pašvaldībām «malkas jautājumā», piedāvājot iedzīvotājiem lētāku koksni tā saucamajam sociālajam vajadzībām?

— Jebkuram mežizstrādātājam, izstrādājot mežu, paliek pāri malka. Mežizstrādātājam šī malka sagādā problēmas, jo neviens to negrib pirkt. Visi gateri ir «nokrāvušies» ar nomaļiem, ir vietas, kur tos dod par brīvu, bet šo malku nevajag, jo tā cilvēku izpratnē nav malka. Jau pirmajā šī gada darba dienā atskanēja virkne telefona zvanu tieši par malkas jautājumiem. Visi gatavi doties mežā un cirst.

Iepriekšējos gados malkai izsniegts līdz pat 1 200 000 kubikmetru koksnes. Īstenībā šis skaits ir pat lielāks. Kā malka no meža tiek izvesta gan papīrmalka, gan sikbaļķi, gan zāģbaļķi. Ar mežsargu svētību tas viss tika noformēts dokumentos. VAS «Latvijas valsts meži» uzskata, ka malkas sagāde ir sociāls jautājums un tas jārisina pašvaldībām. Iedzīvotājam, kuram nepieciešama malka, jānododas uz tuvāko pašvaldību, kur iesniegumi tiks reģistrēti, bet mēs meklēsim risinājumu, kā nodrošināt pieprasījumu. Vienkāršākais — pašvaldība iegādāsies kādu cirsmu, to arī administrēs un izsniegs katram vajadzīgos apjomus.

— Vai netiks pārskatīts esošais mežniecību dalījums, jo, piemēram, Aizkalnes zemnieki ir neapmierināti, ka uz savu, tas ir, Aglonas mežniecību jā-mēro garš ceļš, jātērē laiks, jāmeklē transports. Tajā pat laikā pavisam netaļu atrodas Preiļu mežniecība.

— Šis jautājums jāadresē Valsts mežu dienestam, kura vadītājs ir Oto Žvagiņš. VMD atbild par privāto mežu apsaimniekošanu, atļauju izdošanu, tāpēc ar jebkuru jautājumu privāto mežu lietās ir jāgriežas pie viņiem. VAS «Latvijas valsts meži» ir no VMD neatkarīga organizācija.

Rajona pašvaldībās

Sutru pagastā

■ Sutru pagastā vārdu saņēma bērniņš, kurš piedzima 1. janvārī kā 2000. gada pirmais bērns rajonā. «Novadnieks» jau rakstīja, ka laimīgie ir Ruta un Jānis Zavadski, kuru ģimenē brālīti gaidīja divas māsiņas. 2000. gada pirmais bērniņš nosaukts par Ginteru. Vecāki, reģistrējot bērnu, no pagasta padomes saņēma 20 latu. Šāds pabalsts Sutru pagastā paredzēts tām ģimenēm, kurās piedzimst trešais bērniņš. Savukārt kā 2000. gada pirmajam bērniņam pagasta padome dāvināja autiņbiksītes par kopējo summu 17 latu.

Saunas pagastā

■ Notika Saunas pagasta padomes sēde, kurā galvenie izskatāmie jautājumi bija par pērnā gada budžeta izpildi un jaunā budžeta pieņemšanu. Pagājušā gada budžeta ieņēmumu daļā bija plānoti 99 389 latu, faktiskā izpilde ir 103 180 latu. Savukārt izdevumi bija plānoti 118 091 latu apjomā, bet faktiski no budžeta iztērēti 111 725 latu. Fakts, ka pagastā iztērēts vairāk naudas nekā ieņemts, izskaidrojams tādējādi, ka bija palicis neizlietots 1998. gada budžets. Lielākā daļa no budžeta Saunas pagastā tiek atvēlēta izglītībai, pērn šim nolūkam izlietoti 35 procenti līdzekļu.

Padomes sēdē deputāti iepazīs ar budžetu 2000. gadam, taču tas vēl netika apstiprināts. Paredzams, ka tas būs apmēram par 4,5 tūkstošiem latu mazāks nekā iepriekšējā gadā plānotais.

■ Saunas pagasta padomē izskatīts jautājums par īpašuma nodokļa nemaksātājiem. Pagājušajā gadā šo nodokli nav samaksājuši 124 iedzīvotāji, kopējā parāda summa — 3559 latu. Parādnieku lielākā daļa nedzīvo pagasta teritorijā. Padome nolēma atkārtoti brīdināt parādniekus, kā arī nemaksātājiem atteikt pakalpojumu sniegšanu.

■ Likvidējoties paju sabiedrībai «Ausma», Saunas pagasta bilancē nonākusi ūdenssaimniecība, tas ir, trīs ūdenstorni un ūdensvadu sistēma, kas piegādā ūdeni skolām, kā arī iedzīvotājiem. Pagasta padomes sēdē noteikta maksa par ūdens piegādi. Katram cilvēkam mēnesī būs jāmaksā 30 santīmi, plus 30 santīmi par kanalizācijas izmantošanu. Bez tam būs jāmaksā arī par to ūdeni, kas pienāk iedzīvotāju kūtiņās — viens lats mēnesī. Pagastā ir 134 individuālie ūdens lietotāji. Tā kā pagasta padomei darbā ar ūdens piegādes un tās apmaksāšanas jautājumiem nav pieredzes, iespējams, ka pēc kāda laika tarifa jautājumi tiks pārskatīti.

L.Rancāne

Rudzātu pagastā

■ Rudzātu internātskolā izremontēta sporta zāle. Sienu krāsojums tapis ar kristīgās biedrības «ORA» atbalstu. Veikta arī griestu seguma nomaiņa, pārkrāsota grīda. Zāles remonts veikts par skolas budžeta līdzekļiem un kopumā izmaksājis aptuveni 1300 latus. Iecerēts, ka pirmais plašākais pasākums atjaunotajā sporta zālē notiks februāra sākumā un tas būs karnevāls kopā ar Maltas speciālās internātskolas audzēkņiem.

■ Kā «Novadnieku» informēja Rudzātu pagasta padomē, pašlaik norit darbs pie 2000. gada budžeta. Ir palielinājies arī darbinieku skaits pašvaldībā, kopš janvāra Rudzātos atkal ir sava kultūras darba organizatore — Līga Lietavnicē. Jaunā speciāliste paralēli darbam turpina mācības Daugavpils Pedagoģiskajā universitātē. Arī pēc augstskolas beigšanas Līga Lietavnicē paliks strādāt Rudzātos, kur viņa tiks nodrošināta ar dzīvokli. Pagastā atsācis darboties koris, ir arī savs folkloras ansamblis, kura vadītājs ir Rudzātu vidusskolas pedagogs Fredis Bergmanis.

G.Kraukle

«Novadnieks» atbild lasītājiem

Gados jauni lasītāji interesējas, kas jādara bērnam krustvecākiem?

Atbild Preiļu dekanāta dekāns Jāzeps Gugāns:

— Vispirms jāzina: katoļu baznīca ir par stiprām ģimenēm. Tāpēc tiek prasīts, lai vecāki būtu Dieva svētītā laulībā, kristīti gan paši un arī kūmas, jo viņiem visiem kopā tiek uzlikts pienākums bērnu audzināt kristieša garā. Krustvecākiem jābūt gataviem vajadzības gadījumā stāties arī vecāku vietā — dzīvē var visādi gadīties.

Par krustvecākiem var būt pietiekami nobrieduši cilvēki un kuriem baznīcas likumi atļauj uzņemties šos pienākumus. Ja vecāki vēlas, tie var arī nebūt katoļi,

bet jāievēro ekumeniskās normas. Viņi ir tie, kuru rokās prāvests kristī mazuli, viņi bērnam kļūst par ļoti tuviem cilvēkiem. Tāpēc stingri jāatlasa kandidāti, arī krusttēvam un krustmātei pašiem reāli jānovērtē savi garīgie spēki — turpmāk viņi būs atbildīgi par jauno dvēseli.

Jautājums. Kā nodzīt kārpas, kas parādījušās uz govju tesmeņa?

Atbild Latvijas Veterināro ārstu biedrības Preiļu nodaļas vadītāja Gita Some:

— Papilomas vai ādas kārpas ir labdabīgi audzēji, kas organismā nerada intoksikācijas (saindēšanas). Kārpu rašanās iemesli vēl nav īsti noskaidroti, ilgi praktizējošie ārsti to saista ar radiācijas palie-

lināšanos, jo agrāk šī parādība novērota mazāk. Visbiežāk kārpas rodas telītēm un pirmcipenēm pavēderē, uz kakla vai tesmeņa. Tās nav lipīgas. Nav arī kāda radikāla paņēmiena, kā likvidēt, katrs veterārs ieteiks ko savu. Pēc manām domām efektīvāks ir dofadaljekts ar kazeīnu, kas stimulē vielmaiņu. To var iegādāties veterinārajās aptiekās, injicē divas reizes. Noderīgi var būt arī gumijas uzliktņi, kas kārpas sažņaudz automātiski, tās sakalst un nokrīt. Savs viedoklis ir arī tautas medicīnai.

Ja kārpas netraucē slaukšanu, tās var arī atstāt — ar laiku gizzudīs pašas no sevis. Bet vislabāk griezties pie sava iecirkņa veterārinieka.

Sagatavoja A.Rancāns

Cilvēkiem vajadzīgs reāls atbalsts

Lidija Kirillova

Sākums 3. lappusē.

Tādas dzērāju ballītes, kuru aculiecinieki ir bērni, — ikdienišķa parādība. Nepaēduši un neizgulējušies viņi nākamajā dienā ierodas skolā. Protams, mācību procesam arī nav sagatavojušies. Taču Ingūnas praksē ir bijis gadījums, kad sieviete (par māti šo būtni nemaz nevar nosaukt) ar dažus gadus veciem mazuliem visu vasaru dzīvoja siena kaudzē. Un diezin vai viņa vispār atceras, kur atrodas pārējie bērni. Mazos aizveda uz bērnu namu Kalkīnos, bet divi dzīvo un mācās Rudzātos. Kur pārējie?..

Ir bijis gadījums, kad zīdainīti, lai nav jāmazgā un jāskalo autiņi, ietin... avīzē. Citreiz atkal septiņgadīga meitenīte atrasta pagalma vidū sameistarotā pavardā lielā katlā vārām kartupeļus. Bet vairāki mazāki brāļi un māsas plikiem dibentiņiem sēž uz koka blūķiem riņķi apkārt un izsalkušām actiņām skatās kūpošajā vīrumā. Skaidrs, ka pēc tādām «ainām» sirds un prāts ilgi nevar norimt.

Ingūna brīnās par vecākiem, kuri, skaidrā prātā būdami, tik gudri un pareizi runā, tik skaisti prot iestāstīt administratīvajai komisijai, ka nekas tāds vairs neatkārtosies, ka bērni turpmāk būs aprūpēti uz to labāko. Reizēm tā arī ir. Kādu nedēļu vai mēnesi — līdz nākamajam plostam. Tad viss sākas no gala.

Pagasttīesas darbinieki var palīdzēt cilvēkiem psiholoģiski, var iedrošināt, atbalstīt. Taču bezdarbnieku nodrošināt ar darbu pagastiesai nav iespējams. Dau-

dzām ģimenēm tieši bezizeja darba meklējumos ir galvenais iemesls, kāpēc vecāki izvēlas vieglāko ceļu un sāk sličināt bēdas alkoholā. Ingūnai prieks par katru ģimeni, kurai izdodas palīdzēt tikai ar piebikstīšanu, lai vecāki izprastu savu kļūmīgo rīcību un tās sekas.

Prieks par to, ka pagastā ir 15 aizbildņi, kuru aizbildnībā ir 17 bērni. Daudz, laikam tāpēc, ka pagasta teritorijā ir internātgimnāzija. Prieks, ka no Aglonas pagastā dzīvojošajām 56 daudz bērnu ģimenēm daudzas, neskatoties uz grūtībām un lielo bezdarbu, turas godam — spēj sagādāt iztiku, lai bērni skolā, audzinā par krietniem cilvēkiem.

Daudz laika Ingūnas Barkevičas darba dienā aizņem dažādas notariālas darbības un lietvedība. Pieraksti, izraksti, dokumentu kaudzes. Visa pagasta dzīve kā uz delnas. Jūs jau laikam visus sava pagasta cilvēkus pazīstat, jautāju pagasttīesas priekšsēdētājai. Ka pilnīgi visus, nevarot apgalvot, taču ar lielāko daļu gan nācies tikties, runāties vai kādas lietas kārtot. Liekas, visādā ziņā prātīgs cilvēks, bet kabatā vēl PSRS laiku pase, stāsta Ingūna par dažu labu pagasta iedzīvotāju.

Vienīgā iespēja neieslikt drūmumā — mēģināt saskatīt arī dzīves krāsaino pusi, uzskata Ingūna. Pagājušajā gadā, piemēram, ar lielu patiku gājusi uz deju kolektīva mēģinājumiem. Šogad vairāk laika veltot ģimenei un saviem trim bērniem, no kuriem divi jau skolnieki. Vakarī atri vien paejot mācoties dzejolišus angļu valodā, atkārtot dziesmiņas un

● Nākamajā tikšanās reizē Ingūna Barkeviča solīja «Novadnieku» aizvest uz mājām, kur dzīvo kuplas un strādīgas ģimenes. Foto: J. Silickis

deju soļus. Nākamgad Ingūnai būs jau trīs skolas bērni uz Aglonas internātgimnāziju vadāmi. Arī šīs skolas dienas un nedienas caur viņas sirdi gājušas. Žēl, ka viss tā sanācis, saka Ingūna, bērniem internātgimnāzijā tagad neklājas viegli. Bet tas viņus saliedē. Un kopības izjūta dzīvē palīdzēs.

Tiesu vara iztiek no tā, kas paliek pāri

Ginta Kraukle

Pavisam nesen tieslietu ministrs aicināja pievērst uzmanību tam, cik materiāli nodrošinātas ir mūsu valsts tiesībsargājošās iestādes jeb trešā vara valstī. Ar šādu jautājumu «Novadnieks» vēra Preiļu rajona tiesībsargājošo iestāžu durvis.

Lieciniekiem jāsēž uz norakstītiem krēsliem

— Vienmēr jau gribētos, lai līdzekļu būtu vairāk. Vispirms, protams, ar visu nepieciešamo tiek apgādātas Augstākā tiesa un apgabaltiesas, tikai pēc tam jauninājumi ienāk rajonu tiesās. Salīdzinot ar citu Latvijas rajonu tiesām, mēs tomēr neesam sliktākajā stāvoklī, — atzīst Preiļu rajona tiesas priekšsēdētājs Jānis Svikliņš. Rajona tiesā ir divi datori, vairākas rakstāmmašīnas, printeris. Tagad darbu krietni atvieglo kopētājs, taču pirms vairākiem gadiem tiesai nācās iztikt bez šīs vajadzīgās tehnikas. Materiāli kopēti ar koppelā palīdzību, vairākas reizes ar rakstāmmašīnu pārrakstīti, jo vienas lietas izskatīšanā nepieciešamas bija pat līdz trīsdesmit dokumentu kopijas. Jānis Svikliņš piebilda, ka rajona prokuratūra šajā ziņā atradusies vēl smagākā stāvoklī, jo viņiem bez sava kopētāja bijis jāiztiek krietni ilgāk. Tiesu finansē Tieslietu ministrija, pēdējā laikā iegādāti jauni krēsli darbiniekiem, bet lieciniekiem, kuri tiesas sēžu laikā uzturas koridorā, jāsēž uz «norakstītiem» krēsliem, kurus izdevies paturēt un pielabotus vēl kādu laiku izmantot. Ministrija piešķirusi līdzekļus arī galda lampu, telefonaparātu iegādei, taču līdzekļu joprojām nepietiek.

Galdū nākas aizņemties

Tiesas priekšsēdētāja kabinetā prasīt prasās pēc kosmētiskā remonta, taču rocība

pagaidām ir pārāk šaura. Ēka, kurā atrodas rajona tiesa, prokuratūra un policija, celta 1977. gadā. Lai gan māja tikusi projektēta kā tiesībsargājoša iestāde, sākotnēji trešajā stāvā, kur izvietojusies tiesa, bija tikai divas tiesas zāles un kabineti.

— Izšķiros par riskantu soli, veicām pārbūvi un izveidojām četras tiesas sēžu zāles, lai katram no mūsu tiesnešiem būtu pašam sava zāle. Tam ir ļoti liela nozīme, jo vienlaikus var notikt vairākas tiesas sēdes. Šajā ziņā Preiļu rajona tiesa ir privilēģēta, jo zinu, ka citos rajonos ļoti sasāpējis ir tieši telpu jautājums, — sacīja Jānis Svikliņš.

Tiesas priekšsēdis atzina, ka darbam trūkst piemērotu mēbeļu. Piemēram, galdu vienā no četrām tiesas zālēm nācies aizņemt no prokuratūras kolēģiem. Galvenajā tiesas zālē, kur tiek skatītas krimināllietas, iekārtojums ir atbilstošs tam priekšstatam, kāds par tiesas zāli radies kaut vai no televīzijas. Masīvi, iespaidīga lieluma ozolkoka galdi un krēsli, izrādās, saglabājušies vēl no divdesmitajiem gadiem. Apsūdzētā vieta norobežota ar barjeru, taču tā saucamajam būrim, kas apsūdzēto šķirtu no pārējiem, tā arī nav pieticis līdzekļu, lai gan noteikumi par tiesas zāles iekārtojumu to paredz.

Tiesnešiem jābrauc ar autobusu

Rajona tiesā strādā 16 cilvēki, vakanta ir viena tiesneša vieta. Kā atzina tiesas priekšsēdētājs Jānis Svikliņš, sava transporta rajona tiesai nekad nav bijis. Ja nepieciešams, tiesneši izmanto sabiedrisko transportu. Tiesnese Rita Krēšļaņa strādā arī Līvānu zonā, divas reizes nedēļā viņa izskata lietas Līvānos. Lai tur nokļūtu, nākas izmantot sabiedriskā transporta pakalpojumus. Tiesnešiem ir pieejama juridiskā bibliotēka elektroniskā veidā, taču šī pieeja ir tikai vienam datoram. Vairāki tiesneši atzina, ka dators viņu ikdienas darbā būtu nepieciešams, jo pašreizējā situācijā pēc katras dokumenta izdrukā nākas iet uz citu kabinetu. Dar-

bā bez juridiskās literatūras un likuma pantiem neiztikt, jo paļauties tikai uz savu atmiņu tiesneša darbā ir pārāk riskanti. Jānis Svikliņš pastāstīja, ka patlaban katra lieta tiek iegrāmatota gan drukātā veidā, gan arī datora kartotēkā. Uz informācijas glabāšanu elektroniskā veidā tiesu sistēmā pilnībā paļauties nevar, jo arī šo informāciju var izdzēst vai sabojāt, tādēļ paralēli visu lietu materiāli glabājas arhīvā.

Prokuratūrā trīs datori

Rajona virsprokurors Andris Paura «Novadniekam» pastāstīja, ka prokuratūrā patlaban esot trīs datori, taču viņš arī uzsvēra, ka datorizācijas problēma bieži tiek pārspīlēti aktualizēta. Interneta pakalpojumi pārāk dārgi, lai tos izmantotu ikdienas darbā, un tas arī nebūtu nepieciešams, atzīst Andris Paura. Virsprokurors apliecināja, ka daudz laika tiek veltīts atskaitēm. Datu apkopošanai dators lieti noderētu, bet prokuratūras rīcībā nepieciešamās datorprogrammas nav. Rakstiski tiek aizpildīti arī žurnāli par valsts apsūdzības uzturēšanu, arī šajā ziņā piemērota datorprogramma krietni vien atslogotu prokuroru darbu. Andris Paura atzīst, ka nepieciešams veikt telpu remontu, jo Latvijas apstākļiem nepiemērotās jumta konstrukcijas dēļ ceturtnā stāva telpas, kurās strādā prokuratūras darbinieki, ir gaužām nožēlojamā stāvoklī. Ieguldīt arī prokuratūras līdzekļus, jumts gan ticis sakārtots, rekonstruēta arī siltumtīklu sistēma un uzstādīts skaitītājs, taču ieguldījumi vienai nav pietiekami, lai telpas varētu uzskatīt par sakoptām.

— To, protams, var saprast, jo neviens Rīgā nesteigsies ieguldīt kādā nelielā rajona prokuratūrā milzīgus līdzekļus, ja nav garantijas, ka pēc pieciem vai desmit gadiem šāda instance te vēl pastāvēs, — sacīja Andris Paura.

1994. gadā tika izremontēts prokuratūras gaitenis un divi kabineti, pārējo telpu sakārtošanai pagaidām finansējuma nepietiek.

POLICIJAS ZIŅAS

(17. — 23. Janvāris)

■ 17. janvārī ceļā Rīga — Daugavpils 168. kilometrā automašīnas Audi 80 vadītāja Valentīna B. netika galā ar sava transportlīdzekļa vadību un nobrauca no ceļa. Bojāta automašīna, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 17. janvārī konstatēts, ka Rušonas pagasta Šnītkino nelikumīgi izgriezti 77 koki. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

■ 18. janvārī automašīnas Opel Record vadītājs Alberts M. Preiļos, braucot pa Rēzeknes ielu, nepalaida garām braucošo automašīnu VAZ 21011, kuru vadīja Jefimij K. Rezultātā notika sadursme, kurā bojātas abas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 18. janvārī Preiļu poliklinikas bērnu konsultācijas telpās Lidijai K. un Marijai G. nozagta nauda. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

■ 19. janvārī Juris Z. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu Aglonā, Broka ielā. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 19. janvārī automašīnas Audi 80 vadītāja Guntā D., braucot pa ceļu Līvāni — Preiļi, tā 30. kilometrā nebija izvēlējusies drošu ātrumu, tāpēc nobrauca no ceļa un ieobrauca Feimankā. Laimīgā kārtā bojāta tikai automašīna, cilvēki nav cietuši. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 20. janvārī Andra R., vadot automašīnu Ford Escort Līvānos pa Rīgas ielu uz tilta pāri Dubnai, netika galā ar transportlīdzekļa vadību un ietriecās margās. Margas izturēja un automašīna palika uz tilta, lai gan tika bojāta. Cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 21. janvārī Antons V. sarīkoja ģimenes skandālu Sutru pagasta Promos. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 21. janvārī Preiļos, Mehanizatoru ielā V.H. piederošais suns sakoda kādu garāmgājēju. Suni likvidēja apvienības «Apsardze» darbinieks. Sastādīts administratīvais protokols par suņu turēšanas kārtības noteikumu neievērošanu.

■ 21. janvārī Preiļos atpūtas kompleksā «Malibū» nozagts Guntaram K. piederošais maks. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

■ 22. janvārī automašīnas VW Jetta vadītājs Vents K., braucot Preiļos pa Paulāna ielu Pils ielas virzienā, nepalaida garāmbraucošo automašīnu ZAZ 968, kuru vadīja Antonijs T. Notikušās sadursmes rezultātā bojātas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 22. janvārī konstatēts, ka Preiļos, Aglonas ielā 60 Austrumu elektrisko tīklu Preiļu tīklu rajonā uzlauzta garāža un nozagta automašīna VAZ 2109. Žīgulis tika atrasts uz ceļa Preiļi — Krāce 1. kilometrā. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

■ 23. janvārī Preiļos, Daugavpils ielā 65 automašīna M-412 notriekusi apžogojuma stabiņus un no notikuma vietas aizbraukusi. Automašīna pieder Robertam M. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 23. janvārī automašīnas Ford Scpio vadītājs Alvis U. Līvānos uz Rīgas ielas netika galā ar transportlīdzekļa vadību, nobrauca no ceļa un aizķēra Rīgas ielas 79 nama stūri. Cietušo nav, bet automašīna bojāta. Acīmredzot cietis arī nams. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 23. janvārī Preiļos, Raiņa bulvārī 3 SIA «Vindex» veikalā Tamāra B. par pirkumu norēķinājās ar viltotu 5 latu naudas zīmi. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Veselība

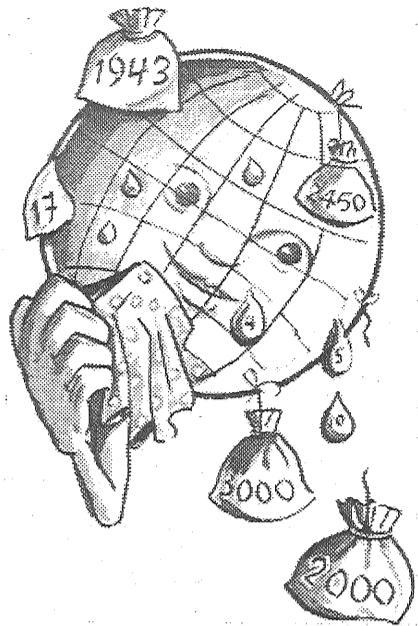
Zaudētas divas tonnas lieko kilogramu

Līvija Rancāne

Svara vērotāju grupa Preiļos atzīmēja jau otro dzimšanas dienu, un pa šiem gadiem, kā teica grupas vadītāja Irēna Kļarkuža, visiem kopā nomesti 2056,7 kilogrami svara... Rekordu sasniegusi kāda Svara vērotāju dalībniece, kas no 150 svara kilogramiem zaudējusi 65 kilogramus.

Svara vērotāju Preiļu grupā pašlaik nodarbojas 35 dalībnieki. Izveidojušās divas jaunas grupas — Aglonā un Preiļos. Uzsākot nodarbošanos Svara vērotāju grupā, katrs dalībnieks nosaka svaru, līdz kādam vēlētos notievet. Kad tas sasniegts, laimīgais svara vērotājs saņem sudraba nozīmīti. Pēc tam iestājas sešas tā sauktās līdzsvara nedēļas, kuru laikā svārs tiek stabilizēts. Tad var saņemt zelta nozīmīti un kļūt par Svara vērotāju goda biedru. Šis nosaukums dod savas privilēģijas, — var turpināt apmeklēt nodarbošanos, bet par tām vairs nav jāmaksā. Preiļu Svara vērotāju grupā ir četri goda biedri.

Bet pagājušās nedēļas nogalē svara vērotāji no visas Latvijas pulcējās uz «Zvaigžņu balli» Rīgā. Uz to bija aicināti

A.Rancāna zīm.

iepriekšējo gadu svara vērotāju konkursu pusfinālisti un finālisti, kā arī grupu vadītāji. 1998. gadā no Preiļu rajona svara vērotājiem līdz pusfinālam nokļuva četri cilvēki.

Svara vērotāji darbojas 35 pasaules valstīs.

Diedzēto graudu sastāvs garantē mundrumu

Diedzētos graudos ir daudz vērtīgu B grupas vitamīnu. Apēdot dienā sauju diedzētu graudu, uzlabojas vielmaiņa, matu un sejas krāsa, redze, asinsrite, zobi kļūst stiprāki.

Piecas ēdamkarotes graudu vairākas reizes nomazgā, atstāj tik daudz ūdens, lai uzbrīstot graudi nepaliktu sausi. Trauku apsedz ar salveti un novieto tumšā vietā istabas temperatūrā. Nākamajā dienā mērcējamo ūdeni nolej un graudus atkal vairākkārt nomazgā. Uzlej mazliet

ūdens, pārsedz ar mitru salveti un atkal novieto tumšā vietā. Graudu mazgāšana jāatkārto katru dienu, bet ar nolietu ūdeni var laistīt istabas puķes. Tas ir lielisks bioloģiskais mēslojums.

Graudi ir ēdami, kad parādās divus milimetrus garī asniņi, bet labāk tiem ļaut paaugties līdz pieciem milimetriem. Pirms lietošanas tie jānomazgā vai uz brīdi jāaplej ar karstu ūdeni.

No vienas ēdamkarotes graudu var iegūt pusglāzi asnu. Diedzētus graudus aizskrūvējamā burciņā var glabāt ledusskapī trīs četras nedēļas.

Speciālisti prognozē gripas pandēmijas uzliesmojumu

Lai arī šā gada gripas epidēmija Latvijai uzbrūkusī visai skarbi, pasaules epidemiologi un infektologi tuvākajos gados prognozē ko krietni plašāku. Statistisko datu analīze liecina, ka pienācis laiks gripas pandēmijai.

Gripas pandēmijas pasaulē nav bijis kopš 1968. gada, lai arī pirms tam tās regulāri atkārtojās, stāsta Nacionālā vides veselības centra Infekciju slimību epidemioloģijas daļas vadītājs Jurijs Perevoščikovs. Gripas pandēmiju pasaule pārcieta arī 1918. un 1957. gadā, un statistiski aprēķināts, ka jaunai pandēmijai jāuzliesmo ik pēc 25-30 gadiem. Pasaules veselības organizācija tai jau sākusi gatavoties — valstīm uzdots izveidot katrā savu lokālo aizsardzības plānu. Vakcinu sagatavošana jaunai gripai prasa vismaz trīs mēnešus, un, ja piepeši izceltos pandēmija ar pavisam jauna tipa vīrusu, ražotāji nebūtu tam gatavi. Visiem nepietiktu nedz vakcinu, nedz pretgripas līdzekļu.

Gripas vīrusa ikgadējās maiņas saistītas ar to, ka vīrusa apvalkā ir divi antigēni, pēc kuriem cilvēka organisms tos pazīst, taču vīrusiem ir iespējas šos antigē-

nus mainīt un dažādi kombinēt. Sīkas mutācijas var notikt arī antigēnu iekšpusē. Ikgadējās vīrusa mutācijas un dabiskā atlase notiek, vīrusam pielāgojoties mainīgajai videi un imunizētajiem cilvēku organismiem. Jo, ja lielākā daļa populācijas pēc vakcinēšanās vai iepriekšējās sezonas gripas pārslimošanas kļūtu neuzņēmīgi, vīrusam vairs nebūtu kur atrast sev jaunu saimnieku.

Radikālas vīrusa mutācijas notiek ļoti reti, taču tad tās rada neapskauzamu situāciju — vakcinu ražotāji nav tām gatavi, un cilvēcei pret tiem nav nekādas imunitātes.

Kāpēc notiek radikālas mutācijas, vēl nav izpētīts. Pastāv versija, ka gripa sākotnēji ir zoonožu jeb dzīvnieku pārnēsāta infekcija. Bet jaunās mutācijas galvenokārt notiek Ķīnā, kur vienuviet sablīvēts liels skaits cilvēku, putnu un cūku. Tur arī dažkārt norisinās cilvēku un dzīvnieku vīrusu apmaiņa. Tieši tāpēc tik lielu satraukumu sacēla pirms diviem gadiem uzliesmojusi Honkongas putnu gripa, pret kuru cilvēki bija pilnīgi neaizsargāti.

Šāgada gripai Latvijā speciālisti prognozē otru — mazāku — pacēlumu pava-sara pusē.

Spānijā no debesīm krit savādi ledus bluķi

Spānijā divās apdzīvotās vietās 17. janvārī no debesīm nogāzušies divi ledus bluķi, kas bijuši aptuveni basketbola bumbas lielumā.

Pirmais ledus gabals nogāzās un sašķīda uz šosejas kādas automašīnas priekšā. Braucēji savāca savādā bluķa atlūzas un nogādāja tās varas iestādēm. Savukārt otrs cilvēku acu priekšā izsita zemē aptuveni metru dziļu bedri. Līdz ar jaunākajiem gadījumiem Spānijā nedēļas laikā reģistrēti nu jau 10 savādie ledus bluķu krišanas incidenti. Līdz šim cilvēkiem tie nav nodarījuši nekādu postu. Nav nodarīts arī nekāds materiālais zaudējums.

Pie izmeklēšanas ķērās īpaša zinātnieku komisija, kuras uzdevums ir noskaidrot ledus bluķu izcelsmi. Ģeologs Hesus Martiness Friass žurnālistiem paskaidroja, ka «nokrišņi» gandrīz simtprocentīgi

● Šis ir viens no divainajiem ledus klučiem, kas nokrituši Spānijā.

sastāv no sasaldēta ūdens. «Pārdimensionāla» bluķu izcelsme, tāpat kā iespēja, ka tie varētu būt izkrituši no lidmašīnas, tiek pilnīgi noliegta. Pēc speciālistu domām, visdrīzāk, te ir runa par kādas komētas atlūzām.

LETA—DPA

Jāpārlūko dāliju gumi

Neaizmirstiet ik pa laikam pārlūkot noliktavā iezīmotos dāliju gumus, jo janvāris ir pats optimālākais laiks gumu pārskatīšanai.

Ja dāliju gumam rudenī ir nepareizi nogriezts kāts, kā rezultātā ir sākusies puve, tad šobrīd tā vēl nebūs pietiekami tālu attīstījusies, lai iznīcinātu pumpurus. Bojātās vietas gumiem ir jāizgriež un jāapkaisa ar lapkoku ogļu pulveri vai sēra pulvera un kaļķa maisījumu attiecībā 1:1.

Ja gumus uzglabā kartona kastēs, kuras nosedz ar avīzēm, tad tās ir laiks apmaiņīt, jo avīzes, iespējams, ir piesūkušās ar mitrumu. Ja liekas, ka gumi ir stipri niecīgi un tiem draud izžūšana, tad var rīkoties šādi: gumus iestāda kastītē, kuru

pārvieto siltā telpā un nedēļu laista, līdz parādās asniņi.

Pēc tam gumus pārstāda sausās smiltīs un novieto pagrabā. Tādējādi būs cerības, ka gumi izdzīvos līdz pavasarim. Ja gumi sākuši krototies, tas nozīmē, ka tie jau ir pārlieku zaudējuši mitrumu un var aiziet bojā.

Gumi labi uzglabāsies telpās, kur gaisa mitrums nav zemāks par 80%-90%. Jānodrošina, lai gaisa temperatūra telpā būtu vienmērīga — 1-6° C.

Gaisa temperatūra nedrīkst pazemināties zem 0° C.

Glabājot gumus sintētiskajos maisos, jāuzmana, lai tie nesaskartos ar maisa sienu, jo tur visbiežāk uzkrājas mitrums, ko izdala gumi.

Valasbrīžiem

Krustvārdu mīkla

Horizontāli: 5. Vien-dīgļlapju klases sīpol-augs. 8. Taisnstūra trij-stūra mala. 9. Aprei-busi. 12. Pēc nopļau-šanas ataugusi zāle. 13. Pilskalns netālu no Jēkabpils. 15. Nolaide-na. 18. Primitīva (sar-val.). 19. Latviešu čel-lists, diriģents (dz. 1949. g.), Liepājas sim-foniskā orķestra māks-liniecisks vadītājs un galvenais diriģents. 20. Dobums, kas izveido-jas kādā orgānā, sabrū-kojot slimajiem ausiem (med.). 21. Lielupes pieteka Latvijā. 23. Derīga (loģikā). 25. Mirušā gars latviešu mitoloģijā. 26. Vertikāla kons-trukcija uz jahtas. 29. Augļu koks. 32. Pa to laiku. 33. Valsts Eiropā. 34. Draiskulība, aušība.

Vertikāli: 1. Smieties. 2. Liksmība, jautra pacilātība. 3. Neteikt ne vārda. 4. Centrs. 6. Zemnieka darbarīks. 7. Augļu koki. 10. Garenas driskas. 11. Civillietas un krimināllietas izskatīšanas rezultāts. 14. Apbalvojuma zīme, ko piešķir par militāriem un civiliem nopelniem. 16. Apģērba gabali ar pogām vai slēdzējiem. 17. Biškopības ražošanas vienība. 22. Dzīvības sula. 24. Sīpolaugis ar smaržīgiem ziediem. 27. Ierakts zemē. 28. Dzesēšanas šķidrums automašīnām. 30. Upe Tālajos Austrumos. 31. Vienšūnas dzīvnieks.

Sastādīja D.Strole (Liepāja)

20. janvārī publicētās miklas atrisinājums

Horizontāli: 1. Tabula. 4. Eglājs. 8. Vrakš. 12. Ūbele. 13. Ierobežot. 14. Tases. 16. Aisma. 18. Velves. 20. Pleira. 21. Sivas. 22. Otra. 23. Tēst. 24. Pagūt. 26. Agāmas. 27. Teltis. 31. Reiss. 34. Asumi. 36. Izputināt. 37. Vakar. 38. Didro. 39. Atsist. 40. Stutes. **Vertikāli:** 1. Tavots. 2. Brašs. 3. Lūsis. 5. Grūta. 6. Ābels. 7. Slejas. 9. Brūces. 10. Abas. 11. Džouls. 15. Efektīgas. 17. Ierasties. 19. Sigas. 20. Pabūt. 24. Pakāpe. 25. Terīne. 28. Pravda. 29. Suta. 30. Vijons. 32. Ilkss. 33. Sirts. 34. Atdot. 35. Uzdot.

Šodien vārdadienu
svin — Ilze, Ildze,
Izolde.
28. janvārī — Kārlis,
Spodris.

Vai maksāsim par radio un televīziju?

Pagaidām vēl tikai projekta līmeni tiek plānots ieviest abonentmaksu par radio un televīziju. Vai un cik esam gatavi maksāt?

Valentīna Zubareviča,
Baltijas sporta apdrošināšanas aģente Līvānos:

— Lai arī maksas it kā nav liela,

tomēr tas ģimenes budžetā būs jūtams. Uzskatu, ka abonentmaksas ieviešana tik un tā nepadarīs ne programmas daudzveidīgākas, ne raidījumus interesantākus.

Biruta Stare,
pensionēta skolotāja Līvānos:

— Esmu par abonentmaksas ieviešanu, lai tikai mazāk būtu reklāmu. Tās ir

uzbāzīgas un jau apnikušas. Ja abonentmaksas ieviešana atrisinātu šo reklāmu problēmu, tad esmu par. Gribētos cerēt, ka uzlabosies raidījumu kvalitāte.

Jānis Staris,
zobu tehniķis Līvānu poliklinikā:

— Par velti jau nekas netiek dots. Nebūtu gan godīgi, ja abonentmaksu par televīziju maksātu arī cilvēki, kuriem televizora nemaz nav. Ja cilvēks neizmanto pakalpojumus, viņam par tiem nav jāmaksā. Gribētos vairāk izziņas un izglītojošus raidījumus.

Guntars Kokins,
strādā par sargu Preiļu rajona padomē:

— Esmu pret šādu maksājumu ieviešanu. Nav izskaidrots, ko skatītājiem dos abonentmaksājumu ieviešana. Pagaidām neredzu, par ko maksāt, jo Latvijas programmās ir maz labu raidījumu. Es došu priekšroku kabeļtelevīzijai.

Vija Prikule,
pensionāre Preiļos:

— Maksas ieviešanu vērtēju negatīvi. Vasarās dzīvojam laukos, tur televizora nav. Kārtējo reizi valsts risina savas problēmas uz nabadzīgākās iedzīvotāju daļas rēķina. Būtu netaisni liegt cilvēkam saņemt informāciju tikai tādēļ, ka cilvēks nevar atļauties samaksāt šo latu.

G.Kraukle
J.Magdaļenoka un J.Silicka foto

Sludinājumi

Reklāma

Līdzjūtība

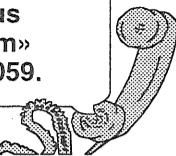
VID Latgales reģionālā iestāde atgādina,

ka valsts amatpersonām (valsts, pašvaldības iestāžu, uzņēmumu vadītājiem, viņu vietniekiem, civildienesta ierēdņiem un ierēdņu kandidātiem; pašvaldību domju (padomju) priekšsēdētājiem, viņu vietniekiem, izpilddirektoriem un viņu vietniekiem, deputātiem; tiesnešiem, prokuroriem, zvērinātiem notāriem, policijas un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbiniekiem, robezsargiem; Nacionālo bruņoto spēku aktīvā militārā dienesta virsniekiem, instruktoriem, virsdienesta karavīriem; tādu uzņēmējdarbības vadītājiem un viņu vietniekiem, kurā valsts vai pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopsummā pārsniedz 50 procentus, kā arī citām amatpersonām saskaņā ar iesniegtajiem valsts amatpersonu sarakstiem) ikgadējo deklarāciju iesniegšanas termiņš 2000. gadā ir **1. aprīlis. Lūdzam savlaicīgi saņemt deklarāciju veidlapas VID Latgales reģionālās iestādes Preiļu rajona nodaļā Raina bulvārī 24, 101. kabinetā, trešdienās, ceturtdienās vai katru darbadienu pie lietvedes 102. kabinetā un iesniegt deklarācijas saskaņā ar Korupcijas novēršanas likuma 24. panta prasībām.**

Ja valsts amatpersonu sarakstos tiek izdarīti grozījumi, valsts un pašvaldības iestāžu, uzņēmumu vadītājus lūdzam iesniegt izmaiņas mēneša laikā.

Pārdod lauksaimniecības agregātus: miglotājus, universālās dzirnavas, arklus, kartupeļu stādītājus un račējus, rotoru plaukmašīnas u. c., to rezerves daļas. **Formē subsidiājas uz plaukmašīnām. Piedāvā preces kreditā.** Tālr. 53 48546, 9488554 vai 9536927.

Uzdot jautājumus un izteikt ierosinājumus «Novadniekam» var pa tālr. 22059.

Preiļu arodividusskolas kafējnīcā (Sporta ielā 1) var garšīgi un lēti paēst pusdienas!

Darba laiks: katru darba dienu no plkst. 8.00 līdz 16.00.

Kūdras briketes — īsts siltums!

LIELĀ briķešu izpārdošana
Strūžānu kūdras fabrikā **par atkušņa cenām** Strūžānos līdz Ls 15 par 1 tonnu ar PVN.
Par samaksu piedāvājam autotransportu briķešu piegādei.
Mūsu adrese: Strūžāni, Rēzeknes raj. Tālruni uzziņām: 46-58220, 46-24084.

Pārdod

Nissan Micra, 1990. g. Tālr. 9471292; piekabi Zubrjonok, Ls 150; jaunu velosipēdu. Tālr. 33733, 9420319; govi. Tālr. 37435.

Irē

mēbelētu 2 istabu dzīvokli ar ērtībām un telefonu Preiļos. Zvanīt darba laikā 7770505.

Dažādi

Atjaunojam dīvānus, mainot atsperu blokus. Tālr. 73513.

Pārdod OGLES, BRIKETES, MALKU (zāģētu un skaldītu) Preiļos, Brīvības ielā 61a (blakus vecajam tirgum). *Ir transports.* Tālr. 22433 no 8.00 līdz 18.00.

Viņš nebija žēlojies par sāpēm, Viņš nemēdza sev zāles liet, Viņš vienkārši pa gadu kāpēm Bij pēkšņi beidzis tālāk iet. **Dalām būdu smagumu ar skolotāju Vandu Vanagu, no TEVA uz mūžu atvadoties.** Aglonas internātgimnāzijas kolektīvs

«NOVADNIEKA» KALENĀRS

Rajona izglītības pārvalde

- ◆ 27. janvārī skolu bibliotēkārū pieredzes apmaiņas seminārs Jēkabpilī.
- ◆ 28. janvārī olimpiāde matemātikā 5.-8. klasēm un fizikā 9.-12. klasēm Preiļu 1. pamatskolā.
- ◆ 31. janvārī olimpiāde ķīmijā 9.-12. klasēm Preiļu 1. pamatskolā.

Preiļu bērnu un jauniešu centrs

- ◆ 31. janvārī pulksten 10.00 skatuves runas konkurss «Zvirbulis 2000».

Rajona sporta klubs «Cerība»

- ◆ 29. un 30. janvārī Latvijas čempionāts volejbolā (1. līga), Latvijas jaunatnes meistarības spēles vieglatlētikā Rīgā, čempionāts minifutbolā Preiļos, «Cerībā», turnīrs par ceļazīmi uz Franciju Rēzeknē.

Kinoteātris «Ezerzeme»

- ◆ 27. janvārī pulksten 16.00 un 18.00 romantiska komēdija «*Notinghila*».
- ◆ 28. un 31. janvārī pulksten 18.00 un 20.00, 30. janvārī pulksten 16.00, 18.00, 20.00 melnā komēdija «*Psihoanalīze gangsteru gaumē*».

Sīlukalna kultūras nams

- ◆ 29. janvārī pulksten 23.00 dejas, spēlēs grupa «*Velves*».

Pelēču kultūras nams

- ◆ 29. janvārī pulksten 22.00 diskoballe. Spēlēs duets «*Veiss*» no Rēzeknes. (*Iepriekšējā «Novadnieka» kalendārā izziņotā balle nenotika tāpēc, ka muzikantiem pa ceļam no Daugavpils salūza transports un viņi līdz Pelēciem nevarēja nokļūt.*)

Galēnu kultūras nams

- ◆ 29. janvārī pulksten 22.00 balle, spēlēs «*Trīs vīri laivā*».

Rožkalnu kultūras nams

- ◆ 29. janvārī pulksten 22.00 diskotēka no Rēzeknes.

Sutru kultūras nams

- ◆ 29. janvārī pulksten 22.00 janvāra mēneša dzimšanas dienu balle. Spēlēs J.Zieds Ziediņš.

Informāciju sagatavoja **L.Rancāne**

Par bīstamām precēm

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs informācijas ātrās apmaiņas sistēmas par bīstamām precēm ietvaros ir saņēmis informāciju no Slovākijas Ekonomikas ministrijas par to, ka turpmāk minēto preču lietošana ir bīstama patērētāja drošībai:

- 1) tvaika gludeklis «FIRST» 525;
- 2) rokas mikseris «CROWN» CR 218;
- 3) elektriskās Ziemassvētku gaismiņas «100 MINIATURE LIGHTS»;
- 4) elektriskais Ziemassvētku rotājums «100 MUSIC LIGHT»;
- 5) elektriskais Ziemassvētku rotājums «100 MINI LAMPADAS».

Elektropreču ražotājvalstis un ražotāju uzņēmumi nav zināmi. Elektropreces nav konstruētas atbilstoši standartiem.

Anekdotas

Omulīgs kungs parkā sastop jaunu meiteni ar mazuli uz rokām.

— Kam tad pieder šis jaukais bērns? — kungs tāpat vien pajautā.

Meitene nedaudz minstinās, tad tomēr negribīgi saka: — Īsti nevar zināt, vēl divas nedēļas līdz tiesai.

— Vai jūs tiešām spējat lasīt citu cilvēku domas? — zinātkārs klausītājs jautā lektoram.

— Pilnīgi noteikti! — tas pārliecināti atbild. — Un jūs neaizvaino tas, ko katrs no viņiem domā par jums?

Nedaudz mānīcīgs jauneklis iegriežas zilēšanas salonā. — No kādām slimībām man visvairāk jāuzmanās? — viņš interesējas.

— Jūs būsi vesels līdz sirmam vecumam! — atbild zīlniece. — Tikai jums jāizvairās no slimiem cilvēkiem.

— Šausmas! — jauneklis nobāl. — Un es mācos medicīnas fakultātē!

Bagāts pāris, sadūries ar finansu problēmām, sāk strīdēties. Vīrs:

— Ja tu mācētu gatavot ēst un kopt māju, mēs būtu varējuši iztikt bez istabenes un pavāres!

Sieva: — Bet, ja tu mācētu ko citu, mēs varētu iztikt bez dārznieka un šofera!

Alkoholiķis skatās uz ventilatoru: — Velns, kā tas laiks skrien...